

10
CII
3

P. 314.

Kristigas tizzibas

6903.

Mus 426

i h f a m a h z i b a

ar

jautaschanahm un atbildeschahm,

ne ween

preeksch behrneem,

bet arri

preeksch leeleem ziltwekeem kas labprahst gribb
mahzitees Jesus swehtu mahzibu pareisi
saprast.

J. E. Holl.

Rigá, 1812.

Pee Julius Konrad Daniel Müller.

XXXVIII.

C 11
3

Dieses Buch wird unter der Bedingung zu drucken erlaubt, daß nach Abdruck und vor dem Debit desselben ein Exemplar davon für die Censur-Committée, eines für das Ministerium der Aufklärung, zwey für die öffentliche Kaiserliche Bibliothek, eines für die Kaiserliche Akademie der Wissenschaften und eines für die geistliche Akademie zu St. Petersburg an die Censur-Committée eingesandt werden.

Riga, den 15ten März 1812.

A. Urbanus,

Bivländischer Gouvernements-Schuldirector
und Ritter.

Inz. No 0974

KATALOGS

2168

ZA FB
R. 1291

Sinna us lassitaju,

Ko waijaga, wairaf ne kà weenreisi, ar apdohmu lassibi.

Iffatram zilwekam waijaga labbi sinnaht un sa-
prast, ko winnam buhs tizzeht un kà winnam buhs
dshwoht. Bes tizzibas zilweki lohpu kahrtà dsh-
wotu. Bes tizzibas iffatrs darritu, kas winnam
prahtà schautohs un patiktu ne ko ne behdadams,
woi tas, ko winsch darra, winnam pascham un
zitteem par laimi woi nelaimi buhtu. Tapat mehš
arri bes tizzibas eefsch slimmibahm un zittahm beh-
dahm ne kà ne warretu eepreezatees un apmeeri-
natees.

Gan no pafaules eefahkuma zilweki bes tizzi-
bas ne kad nau bijuschi, bet winnu tizziba ne bij

arween tahda pateefiga un fkladra tizziba, kà mums
kriftiteem laudim irr. Wezzòs laikòs zilweku
prahts wehl bij tik tumfch, ka tee fauli, mehnefi
un zittas radditas leetas par Deeweem turreja, fur-
reem par gohdu winni daschkahrt dsihwus behrius
uppureja un ar ugguni fadedsinaja, kà Jeremiafa
grahmata nod. 32, 35 lassams.

Zitti gan to weenigu Deewu ween kà sawu
Deewu zeenija, bet teem arri wehl daschada leeka
tizziba bij, jo tee sawá prahtá wehl dohmaja, ka
tee zaur ahrigahm leetahm, zaur gawefchanu un
uppureem warretu Deewam patift.

Tahda tizziba bij teem Zuhdeem wezzá laiká.
Deews winneem gan zaur Mohsu tohs desmits
bauflus un zaur zitteem fwehteem wihreem zittas
pawehleschanas bij dewis un mahzijiis, ko zilwekam
waijaga tizzeht un darriht; bet tee Zuhdu Pre-
steri pahrgrohsija schahs Deewa pawehleschanas un
eezehle zittus likkumus, kas no teem laudim wehl
angstaki tappe turreti, ne kà pascha Deewa baufli.
Luhko Esaijas gr. 29, 13.

Gan dauds gudri un fwehti Deewa wihri, ar

wahrdu Esaijas, Jeremias, Dahwids un zitti
mekleja tohs laudis pee ihstas Deewa-atfihshanas
un bihjaschanas peewest, bet tas winneem ne isde-
wahs. Tee Zuhdi palikke arween pee sawas wez-
zas leekas tizzibas un dsihwoja puffedotr tuhktoschus
gaddus leeká tumfiba, kamehr Jesus Kristus, Dee-
wa Dehls, pasaulé dsimme, kas trihs desmits gad-
dus wezs buhdams sawu fwehtu un deewifchfigu
mahzibu eefahze fluddinaht.

Winnam brihnum dauds laudis peekritte, jo
winsch mahzija it fkladri un fpehzigi, ne tà, kà tee
rakstumahzitaji. Bet schee mahzitaji un tee pree-
steri palikke par to fkladigi un dusmigi un fahze
winnu lohti eenihst un waijaht. Pehz gallá winni
mekleja to Kungu Jesu nokaut un arri teefcham ne
rimme, kamehr Ponzius Pilatus kas to brihdi
Zuhdu semmé Romeru Keisera wahrdá walidija,
par nepateefu Jesu likke pee krusa sist, fur winsch
ar ne isfalkoht leelahm fahpehm nomirre.

Tee Zuhdu preesteri nu gan dohmaja, ka tee
lihds ar Jesu arridsan winna mahzibu no semmes
effoht isnihzinajufchi, bet winni bij peewillufchees

jo ne weens ne warr Deewa padohnu aiskaweht. Deews winnu treschā deenā atkal usmohdinaja no teem mirroneem un winna mahzekli, kas zaur Jesus augschamzelschanu bij drohschi palikkuschi, bes wissas bailibas sahze, to paschu fwehtu mahzibu sluddinaht, fo tee no Jesus muttes bij dsirdejuschi.

See Zuhdu preesteri un wi sneeki scheem Jesus mahzekleem gan stipri aisleedse, no Jesus un winna mahzibas fo runnaht; bet schee mahzekli, fo mehs arri Apustulus sauzam, ne behdaja par winnu beedinaschanu. Wiini to turreja par gohdu, ka teem Jesus mahzibas dehl bij ja zeesch un sluddinaja scho mahzibu wissā Zuhdu semmē, basniza, skohlās un mahjās.

Zitti Apustull aiskahje, kà Jesus teem bij pawehlejis us zittahm semmes mallahm un peewedde zaur sawu mahzibu dauds paganus pee ihstas Deewa-atsihfchanas, ar wahrdu tohs Romerus, Korinterus, Ewesus un zittus. No scha laika Jesus draudse wirs semmes arweenu irr wairojusees un wairojahs wehl taggad arweenu, jo wehl taggad kristigi mahzitaji eet, pehz pawehleschanas, zaur

wissu pasauli un pasluddina teem paganeem Jesus fwehtu Ewangeliumu.

Tahdi kristigi mahzitaji nahze arri preeksch fesch simts gaddeem no Wahzsemmes muhsu Widsemme, kas juhfu Bezstehweem Jesus mahzibu sluddinaja un tohs no paganu tizzibas pee Jesus draudses peewedde, un ta pirma kristiga basniza, kas to brihdi muhsu Widsemme tikke ustaisita, irr Ischkiles basniza, kas wehl taggad stahw.

Bet scheem mahzitajeem pascheem Jesus skaidra mahziba ihsten ne bij sinnama. See tapat, kà tee Zuhdi wezzōs laikōs, dauds zittus likkumus zeenija, fo zirkahrt daschi mahzitaji bij isdohmajuschi un eezehluschi. Jo tas Gaischums, fo Jesus zaur sawu mahzibu bij atweddis, tappe ne ilgi pehz Apustulu laikeem zaur zilweku woi tumschu woi taunu prahtu atkal aptumschohts, tà ka ta ihstena kristiga tizziba gan drihs bij pasuddusi.

Gan arri brihscham prahrtigi un deewabihjigi mahzitaji prett scho leeku tizzibu bij runnajuschi un rakstijuschi, bet par welti. Tad nu arri schi kristiga tizziba, fo juhfu Bezstehwi bij usnehmusch,

ne bij ta skaidra un pateesiga tizziba, ko Jesus irr fluddinajis.

Bet ta pateesiba ne warr arween apflehpta palikt, jo Deews gribb, ka wisseem zilwekeem pee atsihschanas tahs pateesibas buhs nahkt un to muhschigu dsihwoschanu dabbut. Deews sewim weenu wihru bij isredsejis, Mahrtin Lutters wahrda, kas Wahzsemme to kristigu tizzibu sahze tihriht un skaidroht no wiffahm leekahm mahzibahm un Jesus mahzibu ta fluddinaht, ka Jesus pats un winna Apustuli to bij mahziuschi.

Ne ween Wahzsemme bet arri Sweedru un Dansku semme schi tizziba, ko Mahrtin Lutters bij isskaidrojis, tappe ar preeku usnemta un nu drihs buhs trihs simts gaddi, ka arri muhsu Widsemme ta skaidra kristiga tizziba pehz Mahrtin Luttera mahzibas irr eezelta. Schis augsti mahzihts Deewa wihrs, Mahrtin Lutters, kurea wahrdos arween ar gohdu taps peeminnehts, arridsan muhsu swehtu Bihbeli pirmureisi no Ebreeru un Greekeru wallodas Wahzeeschu walloda irr pahrtulkojis, ka wiffi laudis ar sawahm paschahm azzim warretu

lassiht, ko Jesus un winna Apustuli irr mahziuschi, un pehz winna pahrtulkoschanas arri jums, mahkt Draugi, Deewa raksti juhsu walloda irr eedohti.

Schis pats Mahrtin Lutters arri sewischti Wahzeeschu walloda masu grahmatinu irr rakstijis, kur wiffa kristiga tizziba ihssos wahrdos irr sanemta. Schi grahmatina irr ta behrnu mahziba jeb Katgimis, kurea juhsu tehwi un juhs paschi lihds schim effat mahziuschees, kas jums ja tizz un ka jums ja dsihwo, un kas tohs wahrdus, kas schinni Katgimi stahw rakstiti, ar apdohmu lassa un mahzahs, tas warr no teem wiffu swehtu gudribu smelt, kas winnam pee ihstas Deewa-atshschanas wajaga. Mums tapehz ja pateiz Deewam, ka winsch mums zaur Mahrtin Luttera rohku tahdu labbu un swehtu grahmatu irr dewis, kur wiffi nesapraschi warr mahzitees, ko buhs tizeht un ka buhs dsihwoht, jo preeksch Mahrtin Luttera laika tahda skaidra behrnu mahziba wehl ne bij rakstita nei juhsu nei Wahzeeschu walloda.

Bet, mihti Draugi, tami Katgimi, kas juhsu Latweeschu walloda irr rakstihst, wiffi

wahrdi nau tik skaidri un labbi saprohtami, kà pats Mahrin Lutters tohs Wahzeeschu wal-lodà irr rakstijis. Gan juhfu mahzitaji ne ween basnizà bet arri sewischki mahjäs, kad behrni pee teem mahzibà bij, lihds schim irr darbojuschees, jumš tahs mahzibas, kas Katgismi irr rakstitas, labbi isfkaidroht un pee firds likt; bet man schkeetahs, ka tomehr wehl labbak buhtu, kad jumš tunds Katgismis taptu rohka dohts, kur wiffi wahrdi wehl skaidrakti irr un kur arri zittas mahzibas wehl irr peeliktas, kas juhfu Katgismi nau atrohdamas, bet tomehr lohti waijadfigas un derrigas irr, prohti tahdas, kas juhš wehl wairak eefsch tizzibas stiprinahs un us swehtu deewabihjigu dschwoschanu pamohdinahs.

Es tadehl (pats mahzitais buhdams, kam peenahkähs pee Deewa walstibas strahdaht) scho jaunu Katgismi esmu rakstijis, no firds wehledams, ka Deewš scho mannu darbu pee jumš, mihti Draugi, un pee juhfu behrneem gribbetu baggatigi swehtih.

Kad es sawà prahtà apnehmohs, jumš Latweescheem par labbu scho grahmatinu rakstih, tad man

tà bij it kà es Deewa balsi dsirdetu, kas mannim pawehleja: „sehdees un raksti, ko Es tew mahzischu, — tew pee masas draudses mahzitajam buhdamam gan wallas irr, wehl us zittu wihs mannà wihna dahrsà strahdaht.“ — Us scho manna Deewa pawehleschanu es scho grahmatu esmu rakstijis; usnemmat nu to labprahtigi, jo tahs mahzibas, ko juhš tē atrohdat, nau mannas bet pascha Deewa un Jesus mahzibas. Kam prahts stahw us swehtu gudribu, kas labpraht gribb sinnah, kas tam ja darta, ka winsch to muhschigu dschwoschanu warretu eemantoh, tas schinni grahmata atraddihš, ko winsch mefle.

Sewischki es jumš, mihti Draugi, kas juhš pee mannas mihtas Jaunpils draudses peederrat, scho grahmatu nowehleju, zerredams, ka ta jumš dauds palihdsehs, Jesus swehtu mahzibu jo labbak saprast un prahtà paturreht.

Schahs jaunās behrnu mahzibas pirmà dalkà juhš atrohdat pa kreisu rohku Mahrin Luttera mahzibas gabbalus ar teem pascheem wahrdeem, ko juhš lihds schim effat mahzijuschees. Pa labbu

rohku atkal gan tahs paschas mahzibas irr lassamas bet es pa weetahm ihfakus wahrduß esmu rakstijis, ka behrni tohs jo lehtak warretu ismahzitees, pa weetahm arri zittus skaidrakus wahrduß, ka behrni jo labbak warretu saprast, ko winni mahzahs. Tahs mahzibas, ko es zettorta un peektá mahzibas gabbalá esmu pahrgahjis, irr atrohdamas scha Katgismas treschá dalká, peektá mahzamá gabbalá. — Schi pirma dalká irr preeksch teem jaunakeem behrneem un preeksch teem, kam gruhta galwa irr, ka teem buhs tohs desmits Deewa haußlus un tohs zittus mahzibas gabbalus mahzitees. Lai nu tee Wezzaki, kas paschi ne mahk lassihit, bet tomehr saweem behrneem tohs haußlus un zittus mahzibas gabbalus gribb mahziht, saweem behrneem tohs paschus wahrduß mahza, ko winni no galwas sinn; bet tee Wezzaki, kas paschi mahk lassihit, labbak darrihs, kad tee behrneem tohs wahrduß mahzihs, kas us labbu pussi stahw, jo tee buhs behrneem weeglaki un wairak saprohtami.

Dhtrá dalká irr atkal peeß zitti mahzibas gabbali preeksch leelakeem behrneem. Tahs jautas-

schanas tur irr appaksch teem mahzameem wahrveem rakstitas, un jums wajag wehrá nemt, ka behrneem schohs wahrduß tik ilgi buhs lassihit, kamehr winni tohs labbi proht. Kad tad tehws woi mahte behrnu us tahdu wihsí jautahs, ka schahs jautaschanas eerahda, tad juhs redsefet, woi behrens labbi proht, ko winsch irr mahzijeess, woi ne proht. Kad behrens mahk labbi atbildeht, tad lai winsch atkal zittus wahrduß lassa un mahzahs, un kad juhs behrnu tad atkal tapát jautaseet, tad behrens ar labbu prahtu mahzijeess un jums pascheem preeks buhs behrnu mahzoht.

Treschá dalká (kas fewischki preeksch teem irr rakstita, kam ja nahk mahziba pirms tee pirmureisi pee Deewa galda teef peenemti) tohp nu wehl ar pascheem Deewa wahrdeem, kas swehtá Bihbelé irr lassami, rahdihts, ko buhs tizzeht un ka buhs dsihwoht, jo zittu grunti neweens ne warr list pahr to, kas irr listts, kas irr Jesus Kristus. I Kor. 3, 11.

Kad juhs nu schinni grahmatá lassohit atradisefet, ka wiffas mahzibas skaidras un jums labbi

faprotamas irr, tad lai jums schis Katgismis labbi patihk, kamehr Deews jums us preekschu wehl skaidraku un labbaku behrnu mahzibu rohka dohs. Jo ta swehta Bihbele, fewischki tas Ewangeliums muhsu Kunga un Pestitaja Jesus Kristus, irr weens ne-ismellams awots wiffas Deewa-atfihshanas un swehtas gudribas, un jo ilgak mahzitaji scho Ewangeliumu ikdeenas lassidami labbi apdohma, kas tur tohp mahzihts, jo wairak winni paschi mahzahs, ka buhs tohs laudis pareisi mahziht.

Deewam tam Tehwam un muhsu Kungam Jesum Kristum, kas sawu draudsi arweenu wehl tohpj un usturr, lai irr gohds un slawa muhschigi muhscham.

Taunpils Basnizkunga muischá Sehrsnu- jeb Marz-mehneschá 1812.

Kristigas tizzibas

i h f a m a h z i b a.

La Kunga bihjaschana irr tahs atfihshanas eefahkums.
Gal. fak. 1, 7.

Pirma dakta.

Tee desmits Deewa baufli,

tà tohs ikkatram fainneekam sawai faimei saprattigi
mahzihit un preekschlassihit buhs ar winnu
isstahstifchanas.

Tas pirmais Bauflis.

Tew ne buhs zittus sweschus Deewus tur-
reht preeksch mannim.

Kas irr tas?

Mums buhs Deewu pahr wiffahm leetahm bihtees,
mihloht un us to zerreht.

Tas ohtrajs Bauflis.

Tew ne buhs Deewa tawa Kunga Wahr-
du ne leetigi (welti) walkaht.

Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihloht, fa mehs
pee winna wahrda ne lahdam, neds nepateesi Deewu min-
nam, nei burram, nei mellojam, nei peewillam: Bet
winnu wiffas behdas peesauzam, luhdsam, teizam un fla-
wejam.

Tas pirmais mahzibas gabbals.

No teem desmits Deewa baufleem
ieb pawehleschanahm.

Tas pirmais bauflis.

Es esmu tas Kungs taws Deews, tew ne
buhš zittus sweschus Deewus turreht preeksch
mannim.

Kurreem laudim tad Deews fewischki scho pirnu baufli irr
dewis?

Teem Juhdeem, jo tee dshwoja Paganu starpa un
Deews winneem schinni baufli aisleeds, lai ne turrabs
pee teem swescheem Deeweem, fo Pagani zeenija.

Ko tad schis bauflis mums kristiteem zilwekeem mahza?

Ka mums buhs Deewu pahr wiffahm leetahm bih-
tees un mihloht un us to zerreht.

Tas ohtrais bauflis?

Tew ne buhs Deewa tawa Kunga wahrdu
neleetigi un welti peeminneht.

Kas tas irr?

Mums buhs Deewu bihtees un mihloht, fa mehs
Deewa swehtu wahrdu pee neeka leetahm un bes augstas
zeenifchanas ne peeminnam, nei pee Deewa wahrda lah-
dam, mellojam un nepateesi swehrejam, bet Deewu wif-
fas behdas peesauzam, luhdsam, teizam un flawejam.

Tas treschais bauflis.

Tew buhs to swehtu deenu swehtiht.

Ras irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihloht, fa mehs to Deewa mahzibu, un wianna wahrdu ne pulgojam, bet to paschu swehtu turram, labpraht dsirdam un mahzamees.

Tas zettortais bauflis.

Tew buhs tawu tehwi un tawu mahti zeenâ gohdâ turreht, fa tew labbi klahjahs un tu ilgi dsihwo wirs semmes.

Ras irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihloht, fa mehs sawu tehwi un mahti un fungus ne pulgojam, nedf apfaitinajam, bet tohs gohdâ turram, teem paklaufigi effam, tohs mihlojam un zeenijam.

Tas peektais bauflis.

Tew ne buhs nokaut.

Ras irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihloht, fa mehs sawam turwakam pee wianna meefas nekahdu kaiti nedf wainu darram, bet tam palihdsam un kalpojам eefsch wiffahm meefas behdahm.

Tas festais bauflis.

Tew ne buhs laulibu pahrkahpt.

Ras irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihloht, fa mehs schkshsti un kaunigi dsihwojam eefsch wahrdeem un darbeem, un ikweenam buhs sawu laulatu draugu mihloht un zeenih.

Tas septitais bauflis.

Tew ne buhs sagt.

Tas treschais bauflis.

Tew buhs to swehtu deenu swehtiht.

Ras tas irr?

Mums buhs Deewu bihtees un mihloht, fa mehs Deewa mahzibu un wianna wahrdu swehtus turram, labpraht dsirdam un mahzamees.

Tas zettortais bauflis.

Tew buhs tawu tehwi un tawu mahti zeenâ gohdâ turreht, fa tew labbi klahjahs un tu ilgi dsihwo wirs semmes.

Ras tas irr?

Mums buhs Deewu bihtees un mihloht, fa mehs sawu tehwi un mahti un fungus ne apfiteijam nedf apfaitinajam, bet tohs gohdâ turram, teem paklaufigi effam, tohs mihlejam un zeenijam.

Tas peektais bauflis.

Tew ne buhs nokaut.

Ras tas irr?

Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, fa mehs nei fewim pascheem nei zitteem pee meefas un wesselibas ne kahdu kaiti nedf wainu ne darram, bet sawu wesselibu kohpjam un sawam turwakam palihdsam un kalpojам eefsch wiffahm meefas behdahm.

Tas festais bauflis.

Tew ne buhs laulibu pahrkahpt.

Ras tas irr?

Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, fa mehs schkshsti un kaunigi dsihwojam eefsch wahrdeem un darbeem, un ikweenam buhs sawu laulatu draugu mihloht un zeenih.

Tas septitais bauflis.

Tew ne buhs sagt.

Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihtoht, ka mehs fawa tuwaka naudu jeb mantu ne nemmam, neds ar wiltigu prezzi jeb prezzeschani pee mums dabbujam, bet wiinam fawu mantu un usturrefchanu palihdsam wairoht un pasargabt.

Tas astotais bauflis.

Sew ne buhs nepateesu leezibu doht, prett tawu tuwaku.

Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihtoht, ka mehs fawu tuwaku nepateesi ne apmellojam, neds peewittam, aprumajam, jeb tam kahdu nikru flawu darram, bet mums buhs to aisbildinaht, wissu labbu no ta runnaht un wiffas leetas par labbu greest.

Tas dewitais bauflis.

Sew ne buhs eekahroht tawa tuwaka nammu.

Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihtoht, ka mehs fawam tuwakam ar wiltu pehz wiinna mantu jeb nammu ne twahrstam, neds ar eemesleem tahs taisnibas pee mums welkam, bet tam labpraht palihdsam, ka tas to warr paturreht.

Tas desmitais bauflis.

Sew ne buhs eekahroht tawa tuwaka seewu, kalpu, kalponi, lohpu, neds wissu, kas tam peederr.

Kas irr tas?

Mums buhs Deewu bihtees un mihtoht, ka mehs fawam tuwakam wiinna seewu, faimi jeb lohpus ne atwittam, jeb nowehrscham, bet tohs pakuhdinajam, ka teem buhs palift un darriht, kas teem peenabfahs.

Kas tas irr?

Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, ka mehs fawa tuwaka naudu jeb mantu ne nemmam ueds ar wiltigu prezzi un prezzeschani pee mums dabbujam, bet wiinam wiinna mantu un usturrefchanu palihdsam wairoht un pasargabt.

Tas astotais bauflis.

Sew ne buhs nepateesu leezibu doht prett tawu tuwaku.

Kas tas irr?

Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, ka mehs fawu tuwaku ne pateesi ne apmellojam neds aprumajam jeb tam kahdu nikru flawu darram, bet mums buhs to aisbildinaht wissu labbu no ta runnaht un wiffas leetas par labbu greest.

Tas dewitais bauflis.

Sew ne buhs eekahroht tawa tuwaka nammu.

Kas tas irr?

Mums buhs Deewu bihtees un mihtoht, ka mehs us to ne dohmajam, ka mehs fawa tuwaka nammu un mantu ar netaisnibu woi ar taisnibas eemesleem pee fewim gribbam un warram dabbuht, bet mums buhs labpraht palihdseht, ka tas to warr paturreht.

Tas desmitais bauflis.

Sew ne buhs eekahroht tawa tuwaka seewu, kalpu, kalponi, lohpu neds wissu kas tam peederr.

Kas tas irr?

Mums buhs Deewu bihtees un mihtoht, ka mehs fawam tuwakam seewu un faimi ne atwillam jeb nowehrscham, bet tahs pakuhdinajam, ka teem buhs palift un darriht, kas teem peenabfahs.

Ko fakka Deews no wisseem scheem
bausleem?

Wensch fakka tà:

Es tas Kungs taws Deews, esmu weens
stipris un dusmigs Deews, kas pahr teem,
kas manni eenihst, tohs tehwu grehkus pee-
mekle pee teem behrneem lihds trescham un
zettortam augumum. Bet teem, kas manni
mihlo, un mannus bauflus turr, teem dar-
ru es labbu lihds tuhkstoscham augumam.

Kas irr tas?

Deews beedina fohdiht wiffus, kas schohs bauflus
pahrfahpj: Tapehz buhs mums bihtees preefsch winna
dusnibas, un prett tahdeem bausleem ne grehkoht.
Turpretti apfohla wensch schelastibu, un wiffadu lab-
bunu wisseem, kas schohs bauflus turr. Tapehz buhs
mums wimmu arridsan mihloht un us wimmu palautees,
un labpraht darriht pehz winna bausleem.

Ta Swehta Tizziba, ar sawas isstahstischanas.

Tas pirmais Tizzibas-Lohzeklis.

No tahs raddischanas.

Es tizzu eeksch Deewu, to Tehwu, wiffu
walditaju radditaju debbes un semmes.

Kas irr tas?

Es tizzu ka Deews manni raddijis irr ar wiffahm
radditahm leetahm, mannim meesu un dwehseli,

Kurri irr tee wahrdi, ko Deews scheem
bausleem irr peelizzis?

Es tas Kungs taws Deews, esmu weens
stipris un taisnis Deews, kas pahr teem, kas
manni eenihd, tohs tehwu grehkus peemekle
pee teem behrneem lihds trescham un zettor-
tam augumam, bet teem, kas manni mihlo un
pehz manneem bausleem dsihwo, teem es dar-
ru labbu lihds tuhkstoscham augumam.

Kas tas irr?

Deews draudedams fakka, ka gribb fohdiht wiffus,
kas schohs bauflus pahrfahpj: tapehz mums buhs bih-
tees no winna taisnibas, ka prett tahdeem bausleem ne
grehkojam.

Deews arri fohla schelastibu un wiffadu labbunu
wisseem, kas pehz scheem bausleem darra: tapehz mums
buis wimmu jo wairak mihleht un us wimmu palautees un
labpraht darriht pehz winna bausleem.

Tas ohtrais mahzibas gabbals No kristigu kauschu tizzibas.

Pirmâ kahrtâ.

Es tizzu eeksch Deewu to Tehwu, wiffu
walditaju radditaju debbes un semmes.

Kas tas irr?

Es tizzu, ka Deews mann irr raddijis un wiffas rad-
ditas leetas, ka wensch man meesu un dwehseli, azzis,

azzis, aufis un wiffus lohzeklus, fapraschanu un pilnu prabtu dewis irr, un wehl schodeen usturr, tur-
flaht drehbes un kurpes, ehdeenu un dsehreenu,
ehkas un muifchu, feewu un behrus, tihrumus,
lohpus un wiffadu mantu, ar wiffu kas man waijaga
pee meefas un dsihwibas, baggatigi un ifdeenas wehl
manni apgahda, no wiffas breefnibas pasfarga, un no
wiffa launa paglabba un farga: Un to wiffnotal barra
wifsch no tihras schelastibas bes wiffu mannu no-
pelnu, un ka es tahdas dahwanas fanemt nezeenigs
efinu: Par to wiff notal buhs man winnam pateift,
un winnu flaweht, tam kalpoht un paklauffigam buht,
tas irr teefcham teef.

Tas ohtrais Lizzibas=Lohzeklus.

No tahs Pestifchanas.

Es tizzu eeksch Jesu Kristu, winna wee-
nigu peedsummuschu dehlu, muhsu Kungu,
kas eenemts irr no ta swehta Garra, peedsum-
mis no tahs Jumprawas Mahrias, zeetis ap-
paksch Ponziu Pilatu, krussta fists, nomir-
ris un aprakts, semme kahpis eeksch Elles,
trescha deena aufschamzehlees no teem mir-
roneem, uskahpis debbefis, sehdees pee lab-
bas rohkas Deewa ta wiffu-waldditaja
Zehwa, no turrenes tas atees teefacht tohs
dsihwus un mirruschus.

Kas irr tas?

Es tizzu, ka Jesus Kristus pateef Deews no ta
Zehwa eeksch muhschibas peedsummis, un arridsan pa-
teef zilweks no tahs Jumprawas Mahrias peedsummis
irr mans Kungs, kas manni pasudduschu un pasuddi-
natu zilweku atpestijis un atpirzis irr no wiffseem greh-
teem, no tahs nahwes, un no ta Wella spehka, ne ar

aufis un wiffus lohzeklus, fapraschanu un pilnu prabtu
irr dewis un wehl schodeen usturr.

Es tizzu, ka schis Deews man wiffu dohd, kas man
pee dsihwibas usturrefchanas waijaga; ka wifsch manni
apgahda, no dauds breefnahm pasfarga un ar leelu scheh-
lastibu pahr mannim walda, bes wiffu mannu nopelnu
un ka es nezeenigs esinu winna dahwanas fanemt.

Par to wiffu man buhs Deewam pateift un winnu
flaweht, tam kalpoht un paklauffigam buht. Tas irr
teefcham teef.

Ohtra fahrtâ.

Es tizzu eeksch Jesu Kristu, winna wee-
nigu peedsummuschu dehlu, muhsu Kungu,
kas eenemts irr no ta swehta Garra, peedsum-
mis no tahs Jumprawas Mahrias, zeetis ap-
paksch Ponziu Pilatu, krussta fists, nomir-
ris un aprakts, semme kahpis eeksch Elles,
trescha deena aufschamzehlees no teem mir-
roneem, uskahpis debbefis, sehdees pee lab-
bas rohkas Deewa ta wiffu-waldditaja
Zehwa, no turrenes tas atees teefacht tohs
dsihwus un mirruschus.

Kas tas irr?

Es tizzu, ka Jesus Kristus Deewa Dehls, kas pa-
faule no Marias ka zilweks irr dsunmis, manni nabbagu
zilweku irr atpestijis no grehkeem un no grehku nelaimis-
bas, ne ar selte un sudrabu, bet ar sawahm dahr-
gahm affinin un ar sawu nenopelnitu zeeschanu un mir-
fchanu, ka es winna pascha buhtu un winna walstiba
appaksch winna dsihwotu un winnam kalpotu eeksch
taisnibas, nenoseedsibas un swehtibas.

feltu jeb fudrabu, bet ar fawahm fwehtahm un dahrgahm affinim, un ar fawu nenopelnitu zeeschanu un mirschanu, ka es wiina pascha buhtu, un wiina walstibâ appafsch wiina dschwotu, un wiinam kalpotu eefsch muhschigas taisnibas, nenoseedsibas un fwehtibas, lihds kâ wînsch atkal augfchamzehlees irr no teem mirro-
neem, dschwu un walda muhschigi, tas irr teescham tees.

Tas treschais Tizzibas=Lohzeflis.

No tahs Swehtu=Darrischanas.

Es tizzu eefsch to swehtu Garru, weenu swehtu kristigu draudsi, to beedribu to swehtu, peedohschanu to grehku, augfchamzelschanu tahs meefas un weenu muhschigu dschwoschanu, Amen.

Ras irr tas?

Es tizzu, ka es zaur fawu paschu spehku un sapraschanu eefsch Jesu Kristu mannu Kungu ne warru tizzeht nedf pee ta nahft, bet tas swehtais Gars irr manni zaur to Ewangeliumu (jeb preezas=mahzibu) aizinajis, ar fawahm dahwanahm apgaisinojis, eefsch tahs ihstenas tizzibas swehtijis un usturrejis, lihds kâ wînsch to wissu kristigu draudsi wirs semmes sapulzina, apstaidro, swehti un pee Jesu Kristu usturr, eefsch ihstenas weenigas tizzibas; Eefsch tahs paschas kristigas draudses wînsch man un wisseem tizzigeem ikdeenas wissus grehkus baggatigi peedohd, un pastarâ deenâ manni un wissus mirronus atkal usmohdinahs, un mannim un wisseem tizzigeem eefsch Kristu to muhschigu dschwoschanu dohs, tas irr teescham tees.

Es tizzu arri, ka Jesus atkal irr augfcham zehlees no teem mirro-
neem, dschwu un walda muhschigi. Tas irr teescham tees.

Treschâ fahrtâ.

Es tizzu eefsch to swehtu Garru, weenu swehtu kristigu draudsi, to beedribu to swehtu peedohschanu to grehku, augfchamzelschanu tahs meefas un weenu muhschigu dschwoschanu, Amen.

Ras tas irr?

Es tizzu, ka es ar fawu paschu prahtu un sapraschanu ween tahs mahzibas, ko Jesus irr fluddinajis ne warretu isht, bet tas swehtais Gars irr manni apgaisinojis zaur Jesus Ewangeliumu un eefsch ihstas tizzibas swehtiji un usturrejis.

Es tizzu, ka schis swehtis Deewa Gars arween pee wisseem strahda, kas pee Jesus draudses peederr un scho paschu draudsi wirs semmes wairo.

Es tizzu, ka Deewa Gars mannim palihds, ka es wrru jo deenas jo schkistis no grehkeem palikt un ka Teews mannim un wisseem tizzigeem, kas pehz Deewa walstibas un taisnibas dsennahs, wissus grehkus peedohd n mums to muhschigu dschwoschanu dohs. Tas irr tescham tees.

**Ta Swehta Luhgſchana, ar ſawas
iſtahtifſchanas.**

Muſſu Tehws Debbefis.

Kas irr tas?

Deews gribb muhs ar to labbinaht, ka mums tiz-
zeht buhs, wiſch effohts muſſu iſtens tehws un mehſ
winna iſteni behrni, ka mums preezigi, drohſchi un
ar ſtipru zerribu winnu peeluhgt buhs, lihds ka tee mihli
behrni ſawu mihlu tehwu peeluhds.

Ta pirma luhgſchana.

Swehtihts lai tohp taws Wahrds.

Kas irr tas?

Deewa wahrds irr jau no few paſcha ſwehts, bet
mehs luhdsam ſchinni luhgſchana, lai tas arridsan pee
mums ſwehtihts tohp.

Ka noteek tas?

Kad Deewa wahrds ſchkihſti un ſkaidri mahzihts
tohp, un mehſ arridsan ſwehtihti, ka Deewa behrneem
flahjahs, pehz to dſihwojam, To palihdsi mums, mihs-
lais Debbefu Tehws! Bet kas zittadi mahza un dſihwo
ne ka Deewa wahrds mahza, tas ne ſwehti muſſu
ſtarpâ to Deewa wahrdu. Pat to paſargi muhs, mihs-
lais Debbefu-Tehws.

Ta ohtra luhgſchana.

Lai nahk tawa Walſtiba.

Kas irr tas?

Deewa walſtiba nahk gan bes muhsas luhgſchanas
no few paſchas, bet mehſ luhdsam ſchinni luhgſchana,
lai ta arridsan pee mums nahk.

**Tas treschais mahzibas gabbals.
No ſwehtas luhgſchanas.**

Kurra irr ta luhgſchana, ko Jesus pats
mums irr mahzijas?

**Muſſu Tehws Debbefis, ſwehtihts lai
tohp taws wahrds; lai nahk tawa walſtiba;
taws prahts lai noteek ka Debbefis ta arridsan
ſemmes wirſu! Muſſu deeniſchku maiſi dohd
mums ſchodeen un pametti mums muſſu par-
radus, ka mehſ pamettam ſaweem parradnee-
feem! Un ne eewedd muhs eekſch kahr dina-
ſchanas, bet atpeſti muhs no ta kauna, jo
Zewim pederr ta walſtiba un tas ſpehks un
tas gohds muhschigi muhscham, amen!**

Kapehz mehſ ſchinni luhgſchana fallam: muſſu Tehws
debbefis?

Jesus gribb, ka mums buhs tizzeht, ka Deews
muſſu iſtens tehws irr un mehſ winna iſteni behrni
effam, un ka mums buhs ar drohſchu ſirdi un ſtipru
zerribu Deewu peeluhgt, it ka mihli behrni ar ſawu mihlu
tehwu drohſchi runna un no ta luhdsahs, kas teem
waijaga.

Ta pirma luhgſchana.

Swehtihts lai tohp taws wahrds!

Ka tad Deewa wahrds pee mums tohp ſwehtihts?

Kad Deewa wahrdi ſchkihſti un ſkaidri tohp mahziti
un mehſ arridsan, ka Deewa behrneem flahjahs, pehz
Deewa wahrdeem ſwehti dſihwojam.

Ta ohtra luhgſchana.

Lai nahk tawa walſtiba.

Rà noteef tas?

Rad mums tas Debbesü-Zehws farwu swehtu Garru dohd, fa mehs winna swehtam wahrdam zaur winna schehlasfibu tizzam un deewifchfigi dshwojam fcheit laizigi un tur muhschigi.

Za trescha luhgfschana.

Zaws prahts lai noteef, fa debbesis, tà arridsan semmes wirfu.

Ras irr tas?

Deewa labbais un schehligais prahts noteef gan bes muhsu luhgfschanas: Bet mehs luhdsam schinni luhgfschanâ, lai tas arridsan pee mums noteef.

Rà noteef tas?

Rad Deews wiffu launu padohmu un prahtu lausch, un tam waltas ne dohd, fas to Deewa wahrdu mums ne leef swehtigt, un winna waltfibu kawe pee mums nahft, prohti tam Wellam, tai pafaulei un muhsu meefas kahribahm, bet stiprina un usturr muhs pafstahwigus pee fawa wahrda un eefsch tizzibas, libdf pat muhsu gallam, tas irr winna schehligais un labbais prahts.

Za zettorta luhgfschana.

Muhsu deenifschku maifi dohd mums scho: Deen.

Ras irr tas?

Deews dohd to deenifschku maifi bes muhsas luhgfschanas ir wiffceem laumeem zilwekeem, bet mehs luhdsam schinni luhgfschanâ lai winsch mums to leef afsiht, un ar pateizibu muhsu deenifschku maifi fanemt.

Ras irr ta deenifschka maife?

Wiff fas pee muhsu usturrefchanas un waijadfibas peederr, ar wahrdu: ehdeens un dsehreens, drehbes, furpes, ehfas, muifcha, tihrumi, lohpi, nauda, manta, labs laulahis draugs, rahmi behrni, labba faime, lehnigi un peetizzigi fungi, labba wal-

Rà tab Deewa waltfiba pee mums nahft?

Rad mehs Deewa swehteem wahrdeem tizzam un deewifchfigi dshwojam.

Za trescha luhgfschana.

Zaws prahts lai noteef fà debbesis, tà arridsan semmes wirfu.

Rà tab Deewa prahts noteef?

Rad mehs wiffu par labbu nemmam fo Deews barra un mums peefuhta un Deewam tà paklausam, fà wiffi Deewa Engeli un Swehti debbesis Deewam paklausa.

Za zettorta luhgfschana.

Muhsu deenifschku maifi dohd mums scho: Deen!

Ko mehs luhdsam schinni luhgfschanâ?

Deews gan dohd to deenifschku maifi arri laumeem zilwekeem, bet mehs luhdsam schinni luhgfschanâ, fa Deews mums gribbetu peeteezigu prahtu doht, fas to

dischana, labs gaisß, meers, wesseliba, kauniga
dsihwoschana, gohds, labbi draugi, ustizzami kaimini
un tà prohjam.

Za peekta luhgfschana.

Un pamett mums muhsu parradus, fà
mehs pamettam saweem parradneekeem.

Kas irr tas?

Mehs luhdsam schinni luhgfschanà, fa tas Debbesu
Zehws ne gribbetu usluhfoht muhsus grehkus, neds
winnu dehl tahdu luhgfschanu mums aisleegt, jo mehs
to, fo mehs luhdsam, ne effam zeenigi, neds arridsan
nopelnujschi, bet winsch gribbetu mums to wisnuotal no
schehlastibas doht, jo mehs grehfojam ikdeenas dauds
un pelnam zittu neneefa, fà ween sohdbu: Tad grib-
bam mehs arridsan no firds peedoht un labdarriht teem,
fas prett mums apgrehfojahs.

Za festa luhgfschana.

Un ne eewedd muhs eefsch fahrdina-
schanas.

Kas irr tas?

Deews gan ne fahrdina nerweenu, bet mehs luhdsam
schinni luhgfschanà, fa Deews muhs gribbetu pasargah
un usturreht, fa muhs tas Wels, fa pasaule un muhsu
meefa un affins ne peewill, neds eewedd eefsch netizzi-
bas, isfamiffeschanas, un zittahm leelahm kauna lee-
tahm un grehkeem, un jebfchu mehs ar teem fahrdinati
taptum, fa mehs tomehr pehz uswarram, un wirsu
paleekam.

Za septita luhgfschana.

Bet atpesti muhs no ta kauna.

Kas irr tas?

Mehs luhdsam schinni luhgfschanà, feschu ar ihseem
wahrdeem faktoht, fa muhs tas Debbesu Zehws no

deenischfu maifi un wissu zittu labbu par Deewa dahwa-
nu atsiht un ar pateizibu sanemmn.

Za peekta luhgfschana.

Pametti mums muhsu parradus, fà mehs
pamettam saweem parradneekeem!

Ko mehs tad schinni luhgfschanà luhdsam?

Mehs luhdsam, fa Deews mums muhsu grehkus
no schehlastibas gribbetu peedoht, kad mehs paschi lab-
praht teem peedohtdam, fas prett mums apgrehfojahs.

Woi tad Deews mums ne peedohts, kad mehs zitteem
ne peedohtdam?

Deews mums tad ne peedohts, jo Jesus fakka: ja
juhß ne peedohtret, tad ir juhßu Zehws debbesis ne pee-
dohts juhßu noseegumms. Mark. II, 26.

Za festa luhgfschana.

Ne eewedd muhs eefsch fahrdinaschanas!

Woi tad Deews zilwekus us kaunu fahrdina?

Deews gan ne fahrdina ne weenu un ne weenam,
fas tohp fahrdinahts ne buhs fazziht, fa tas no Deewa
tohp fahrdinahts, bet ikweens tohp fahrdinahts no sa-
was paschas eegribbeschanas. Zehf. I, 13.

Ko mehs tad nu schinni luhgfschanà luhdsam?

Mehs luhdsam, fa Deews mums gribbetu palih-
dseht, fa mehs, kad no pasaules woi no muhsu paschas
meefas un firds, woi zaur leelahm behdahm us kaunu
fahrdinati tohpam, sawà tizzibà ne paleekam schauhigi
bet wissas fahrdinaschanas uswarram.

Za septita luhgfschana.

Atpesti muhs no ta kauna!

Ko mehs tad ar scheem wahrdeem luhdsam?

Mehs luhdsam, fa Deews muhs no wissa meefas
un dwehseles kauna, no leelahm behdahm un no greh-
keem gribbetu atpestiht un muhs weenreis zaur weeglu un
swehtu nahwi pee ferwin debbesis usnemt.

wissada fauna tahs meefas un dwehseles, mantas un gohda griobetu atpestiht, un griobetu mums pehz, kad muhsu pehbiga stundina nahf, weenu weeglu un scheligu gallu doht, un muhs scheligu no schahs behdigas pafauls pee feru nemt debbesis. Amen.

No tahs Swehtas Kristibas, ar winnas isstahstichanas.

Wirmâ fahrtâ.

Kas irr ta Kristiba?

Sa Kristiba ne irr slifts uhdens ween, bet tahds uhdens, kas zaur Deewa pawehleschanu irr spehzinahs un ar Deewa wahrda farweenohs.

Kurri irr tad tahs Deewa pawehleschanas wahrdi?

Kad muhsu Kungs Jesus Kristus facka: Matt. 28, w. 19. Eita zaur wissu pasauli, un darrait par mahzefleem wissus laudis, kristidami tohs eeksch ta wahrda Deewa ta Lehwa un ta Dehla, un ta swehta Garra.

Dhtrâ fahrtâ.

Ko dohd, jeb ko palihds ta swehta Kristiba?

Ea padarra, ka tee grehki tohp peedohti, atpesti no nahwes un wella, un dohd to muhschigu dshwofchanu wisseem, kas to tizz, kâ tee wahrdi un Deewa apsohlichana mahza.

Kurri irr tee Deewa apsohlichanas-wahrdi?

Kad muhsu Kungs Jesus Kristus facka: Mark. 16, w. 16. Kas tizz, un tohp kri-

Woi Deews gan tahdu luhgschanu paklausa, kad ta no sirds noteek?

Deews to paklausa, jo winsch irr tas wissu spehzigais, tas wissu gudrafais un tas wissu scheligais. Winsch warr un grihb mums wissu doht un darriht, kas mums teescham par labbu irr, kad mehš paschi pehz ta dsennamees. Winnam peederr ta walstiba un tas spehfs un tas gohds muhschigi muhscham, amen.

Ko mehš fackam ar scho wahrdi: Amen?

Mehs ar to fackam, ka mehš teescham tizzam, ka tahda luhgschana Deewam patihf un ka tam buhs notift, ko mehš luhdsam.

Tas zettortais mahzibas gabbals. No swehtas Kristibas.

Kas irr ta Kristiba?

Sa Kristiba nema slifts uhdens ween, bet tahds swehts liffums, ko Jesus pats irr eezehlis un zaur ko mehš par Jesus behrneem un mahzefleem tohpam usnenti.

Kurri irr tee wahrdi, ko Jesus fazzija to swehtu Kristibu eezeldams!

Winsch fazzija us faweem mahzefleem: Eita zaur wissu pasauli un darrait par mahzefleem wissus laudis, tohs kristidami eeksch

stihst, tas taps swehts, bet kas ne tizz, tas taps pasuddinahst.

Treschâ kahrtâ.

Kà warr uhdens tahdas leelas leetas darriht?

Uhdens to teescham ne darra, bet Deewa wahrds, kas ar un pee to uhdeni irr un ta tizziba, kas tadam Deewa wahrdam uhdeni ustizz. Jo bes Deewa wahrda irr tas uhdens tiffai uhdens ween un ne kahda Kristiba: Bet ar Deewa wahrda irr tas weena Kristiba, tas irr tahds uhdens, kas baggats no schehlastibas un tahs dsihwibas, un weena masgaschana tahs jaunas atdsunschanas eefsch swehta Garra, kà tas swehts Pahwils fakka. Tit. 3, w. 5 u. t. p. Zaur to masgaschani tahs atdsunschanas un atjaunaschanas ta swehta Garra, fo winsch irr pahr mums baggatigi islehjis zaur Jesu Kristu muhsu Pestitaju, ka mehs zaur wiima schehlastibu taisnoti, mantneeki tohpam tahs muhschigas dsihwoschanas, pehz tahs zerribas, tas irr pateef wahrds.

Zettortâ kahrtâ.

Ko apsihme tad tahda uhdens Kristiba?

Za apsihme, ka tam wezzam Uhdamam eefsch mums ifdeenas zaur noschehloschani un atstahschani no grehkeem, buhs apsihziinatam tapst un mirt ar wisseem grehkeem, un nifnahm kahribahm un atkal ifdeenas preekschâ nahkt un uszeltees weenam jaunam zilwekam, kas eefsch taisnibas un schihstibas preeksch Deewa muhschigi dsihwo.

Kur stahw tas rakstihst?

Tas swehts Pahwils fakka: Neem. 6, w. 4. Mehs effam ar Kristu aprakti zaur to Kristibu eefsch tahs nahwes: ka, ittin kà Kristus irr usmohdinahst no teem mirroneem, zaur to gohdibu ta Zehwa, tapat buhs mums arridsan eefsch atjaunaschanas tahs dsihwibas staigaht.

ta wahrda Deewa ta Zehwa, ta Dehla un ta swehta Garra.

Ko tad ta Kristiba palihds?

Za Kristiba palihds, ka tee, kas irr kristiti un pehz Jesus mahzibas dsihwo, grehku peedohschani un to muhschigu dsihwoschani dabbu.

Tas swehtais Waffar = Ehdeens, tabs
zeenigas un dahrgas meefas un affinu
muhfu Kunga un Pestitaja Jesus
Kristus.

Kas irr tas swehtais Waffar = Ehdeens?

Tas irr ta pateefameefa un affinis muhfu Kunga Jesus
Kristus, ar tabs maifes un wihna mums kfristiteem zil-
wekeem ehst un dsert no pascha Kristus eestabdihts.

Nur stahw tas rakstihst?

Ta raksta tee swehti Preezas = Mahzitaji, Matteus,
Markus, Lufkas un tas swehtais Pahwils.

Muhfu Kungs Jesus Kristus, tanni nakti,
fad tas nodohst tappe, nehme tas
to maissi, pateize un pahrlause to, un dewe
to saweem mahzekteem un fazzija: Nem-
meet un ehdeet, tas irr manna meefa, kas
par jums tohp dohta, to darrait mannis pee-
minnedami.

Ta lihds arridsan nehme tas to bikkeri,
pehz ta Waffar = Ehdeena, pateize un dewe
teem to, un fazzija: Nemmeet, un dserreet
wissi no ta, schis bikkeris irr ta jauna ee-
stahdischana eeksch mannahm affinim, kas
par jums un par daudseem isleetas tohp par

Tas peektais mahzibas gabbals.
No swehta Waffar = ehdeena.

Kas irr tas swehts Waffar = ehdeens?

Tas swehts Waffar = ehdeens irr arridsan swehts lif-
tums, ko Jesus pats par sawu peeminneschanu irr eezehlis.

Kurri irr tee eezeleschanas wahrdi?

Muhfu Kungs Jesus Kristus, tanni nakti,
fad tas tappe nodohst, nehme to maissi,
pateize un pahrlause to un dewe to sa weem
mahzekteem un fazzija: Nemmeet un ehdeet,
ta irr manna meefa, kas par jums tohp
dohta, to darrait mannis peeminnedami.

Sapat winsch arri nehme to bikkeri pehz
ta Waffar = ehdeena, pateize un dewe to sa
weem mahzekteem fazzidams: Nemmeet un
dserreet wissi no ta, schis bikkeris irr ta
jauna eestahdischana eeksch mannahm affinim,
kas par jums tohp isleetas par grehku peedoh-
schanu. So darrait, zeekfahrt juhs to dser-
rat, mannis peeminnedami.

Kas tab eet zeenigi pee swehta Waffar = ehdeena?

Gaweht un flaissti apgehrbtees irr gan labba leeta
preeksch zilweku azzim, bet tas ween irr ihsti zeenigs,
kas wissu labbi apdohma, ko Jesus irr mahzijas, zik
swehti winsch irr dsihwojis un kapehz winsch pee krusa
kohka irr nomirris, un kas zaur schahm swehtahm doh-
mahm tohp pamohdinahst un spehzinahst, pehz Jesus
swehtas mahzibas un preekschshimes turretees dsihwo-
johst, zeeschohst un mirstohst.

peedohschanu to grehku, to darrait, zeek-
fahrt juhs to dserreet, mannis peeminnedami.

No palihds tahda ehshana un dsershana?

To mahza muhs schee wahrdi: Par juns dohta
un isleetas par peedohschanu to grehku: Prohti, ka
muns fwehtâ Wakkar-ehdeenâ, peedohschana to
grehku, dsihwiba un fwehtiba zaur tahdeem wahr-
deem dohta tohp: Jo fur peedohschana to grehku irr,
tur irr arridjan dsihwiba un ta muhschiga dsihwoschana.

Kâ warr meefiga ehshana un dsershana tahdas leelas lee-
tas darriht?

Ehshana un dsershana ween to gan ne darra, bet
tee wahrdi, kas sché stahw: Par juns dohta un islee-
tas par peedohschanu to grehku. Schee wahrdi irr
pee tabs ehshanas un dsershanas, fwehtâ Wakkar-
ehdeenâ, tohti zeenijami un kas teem pascheem wahr-
deem tizz, tam noteek, fo tec sohla, un kâ tee skam, ar
wahrdu: Peedohschana to grehku.

Kas nemm tad tahdu Wakkar-Ehdeenu zeenigi?

Gaweht un skaisi apgehrbtees, irr gan preeksch zil-
weka azzim weena labba leeta, bet tas irr ihsti zeenigs
un labbi fataisijees, kas scheem wahrdeem tizz: Par
juns dohta un isleetas par peedohschanu to grehku.
Bet kas scheem wahrdeem ne tizz, tas irr nezeenigs un
ne labbi fataisijees: jo tas wahrds (par juns) praffa
wischkin tizzigas firdis.

Kristigas tizzibas

i h f a m a h z i b a.

Tas tehws darrihs teem behrneem Deewa pateesibu sin-
namu. Es. 38, 19.

Dhtra datta.

Dhtra sinna us lassitaju.

Schi ohtra dalka irr, kà jau pirmá sinná fazzihťs, preekšč leelakeem behrneem rakstita, kas jau mahť labbi lassihť un arri apdohma, ko winni lassa. Zuhš redsat, ka appakšč teem mahzameem wahrdeem jautaschanas, kas pee scheem wahrdeem peederr. Kad nu behrens tohs mahzamus wahrduš tik ilgi irr lassijis, kamehr winsch proht, kas tur tohp mahzihts, tad lai tehws woi mahte sawu behrnu pahrlausa tapat jautajoht, kà tur irr rakstihťs. Warr buht, ka behrens tuhliht eefahkumá ne warrehs us schahm jautaschanahm labbi atbildeht; lai tad Bezziaki tam palihds! Kad behrens diwi woi trihs lappas jau buhs mahziješ, tad tam wairš ne buhs geuhti, pareiši atbildeht, un winsch zaur to arweenu jo wairak eerad-difeš, wiffas zittas grahmatas ar prahtu un apdohmu lassihť.

Pa weetahm kahdas jautaschanas ar smalkakeem
 bohstabeem irr driffetas un juhs warrat tahs pa-
 schas pahreet kad juhs sawus behenus pahrlaufait,
 jo eefsch teem mahzameem wahrdeem ihsteni nau las-
 fams, fo us schahm jautaschanahm buhs atbildeht.
 Kad beheni leelaki buhs, tad winni schahs jauta-
 schanas lassohht ar sawu paschu prahntu atsihs, ka
 buhs atbildeht.

Tas pirmais mahzibas gabbals.

No man buhs tizzeht?

Pirma kahrtā.

1) Es tizzu eefsch Deewu, mannu un wissu zilweku
 Tehwu, kas wissu sinn un wissur klapt irr, kas speh
 wissu darriht, fo winsch gribb, un allasch to ween gribb,
 kas labs un taisns irr.

Mehs leeli zilweki tizzam eefsch Deewu, tas irr:
 mehs tizzam, ka Deews irr; woi tu arri eefsch
 Deewu tizzi?

Ka tu Deewu fauzi?

Woi Deews gan sinn, fo mehs barram?

Woi winsch arri sinn, fo mehs dohmajam?

Rur Deews irr? — Woi winsch debbes ween irr?

Kapeh; mehs fakkam: Deews irr tas wissu speh-
 zigais?

Woi gan Deews arri fo taunu gribb?

2) No scha Deewa wiffas leetas nahf. Winsch irr
 wissu taikijis, to semmi, fauli, mehnesi un wiffas swaig-
 nes, wissu kas dihgst, kas seed, kas eetekkahs un dsihroo,
 un zaur winnu ween wiffas radditas leetas paleef eefsch
 sawas buhschanas.

No ka tad wiffas leetas nahf, fo pafaulé redsam?

Woi Deews to semmi ween irr raddijis?

Kas tad padarra, ka wiff wies semmes dihgst, seed un
 eetekkahs?

Ka Deews wehl taggad darra pee tahm radditahm
 leetahm?

3) Appaksch scha Deewa waldischanas wiff stahw, kas noteek, un wiff, fo pasaulé redsam, tas noteek pehz winna prahntu. Dasch notikkums mums gan eesahkuma nelabs leekahs, bet pehz gallá Deews to ar ween greeesch us labbu.

Kas stahw appaksch Deewa waldischanas?

Pehz kerra prahntu wiff noteek?

Woi wiff, kas pasaulé noteek, mums labs leekahs?

Ko Deews pee tahdeem notikkumeem darra, kas mums nelabbi leekahs?

4) Deews arri mannim dewe scho bñhñschfigu mee-
fas un dwehfeles dshwibu. — Deews man ifdeenas dohd ehdeenu un dsehreenu, apgehrbu un passahrni. Zapat arrino Deewa wiff paligs nahk, fo es zaur zitteem zilwekeem dabbuju.

Tew irr meefas un dwehfeles dshwiba, — kas tewim to irr dewis?

Kahda schi dshwiba irr?

Kas tew dohd ehdeenu un dsehreenu?

Kad winsch to dohd?

Kad zitti zilwefi tewim fo labbu darra un palihds, us fo tew ja dohma?

5) Deews man arri dauds spehka irr dewis, ka es warru darriht kas labs irr. Winsch man dohd ifdeenas dauds preeku baudiht, bet winsch man arri ifdeenas us-
leek gruhtibas un raises, gribbedams, ka tahm buhs mannim palikt par preeku.

Woi tew gan arri spehka irr, fo labbu darriht?

Kas tew scho spehku irr dewis?

Woi tu gan arri daschlahrt preeku redsi?

No ka tew wiff preeks nahk, fo tu bandi?

Bet woi tu arween preeku ween redsi?

Woi tad behdas un raises arri no Deewa nahk?

Kapehz tad Deews tewim behdas peefuhta?

Ohtrá kahrtá.

6) Es tizzu eelsch Jesu Kristu, kas irr Deewa Dehls un pasaulés Pestitais. Winsch pasaulé par zilwefu irr dñimmis, ka winsch mums mahzitu, Deewu ka sawu Zehwu atsiht un debbesi turreht par muhsu ihstenu tehwa-semmi un paleekamu dshwofli.

Kahds tas irr Jesus Kristus?

Kapehz winsch pasaulé irr dñimmis?

Kas irr muhsu ihstena tehwa-semme?

7) Winsch wirs semmes dshwoja deewabihjigs, swehts, laipnigs un schehligs buhdams un preezigs sawá firbi, ka winsch mums parahditu, zil dauds zilweks spehji padarriht un panest, un zil labs un swehts winsch warr palikt.

Rá tad Jesus Kristus wirs semmes dshwoja?

Ko winsch zaur to mums gribbeja rahdiht?

Woi tu gan arri labs zilweks warri palikt?

8) Jesus nomirre pee frusta stabba pazeefigi un preezigi, ka winsch tohs zilwekus no grehkeem un muhs-
schigas nelaimibas atpestitu, — un winsch irr no mir-
roneem atkal augschamzehlées un us debbesim aisgahjis, ka winsch par sawu draudsi walditu.

Jesum bij (sawas mahzibas dehl) ja zeesch un ja mirst —
woi winsch labbis prahntis zeete un mirre?

Kad Jesus to ween buhtu mahzjis, fo zitti Zuhdu mahzi-
taji mahzija, woi tee Zuhdu preesteri wianu pee frusta
fohka gan buhtu sittufchi?

Sinnams, kad Jesus to ween buhtu mahzjis, fo zitti
Zuhdu mahzitaji mahzija, tad winsch gan pee frusta
fohka ne buhtu nomirris — bet woi mehs gan fo sin-
nati no tahm dahgahm un swehtahm mahzibahm,
kas taggad muhs us labbu passubbina un eelsch beh-
dahm eepreezina?

Woi mehs tad nu teescham warram faziht, ka Jesus muhs
wairaf ne ka sawu paschu dshwibu irr mishlojis un
mums par labbu pee frusta irr zeetis un nomirris?

Un kapeh; wiasch irr zeetis un nomirris?

Woi Jesus meefa kappà irr palikkusi?

Kur Jesus Kristus taggad irr?

Woi wiasch arri wehl par teem sinn un gahda, kas eeksch winnu tizz?

9) Wiasch weenreis teefahs dsihwus un mirruschus un wiasch gribb muhschigi swehtigus darriht wissus, kas zaur winnu pee Deewa nahf, tas irr: kas no winna mahzahs, Deewu atsiht un paklauffht.

Kas weenreis zilwekus teefahs?

Ko wiasch gribb teem darriht, kas zaur winnu pee Deewa nahf?

Kas tas irr: pee Deewa nahft?

10) Jesus Kristus man arri irr mahzjis Deewu atsiht un tur flacht arri saprast, kahds es pats esinu, zil es spehju, kahdu augstu gohdu un laimibu Deews mannim irr nodohmajis. — Wiasch arri man wadda un speh; zina us wissu labbu, gribbedams n;an swehtigu darriht eeksch manna Deewa.

Ko Jesus Kristus tew irr mahzjis?

Woi wiasch tew arri mahza saprast, kahds tu pats effi?

Woi tu gan arr speh; labbu darriht?

Ko Deews tewim irr nodohmajis?

Us ko Jesus tew wadda un speh; zina?

Kad tu arween to labbu darrisi, kahds zilweks tu tad palikfi?

Trefchâ Kahrtâ.

11) Es tizzu eeksch to swehtu Garu, kas zilweku prahtu apgaisino un zilweku firdis us taisnibu wadda. — Kad mums firds fakilt, ka pahr teem apschelojamees, kas behdâs irr, tad tas irr Deewa Garra darbs.

Ko Deewa Gars darra pee zilweku prahta?

Us ko wiasch zilweku firdis wadda?

Kad zittu zilweku nelaiime mums pee firds eet un mehs pahr teem apschelojamees — kurra darbs tas irr?

12) Deewa Gars pasrahda, ka muhsu firds no greh; keem schkistta paleek; wiasch muhs speh; zina, ka to labbu padarram un eeksch behdahm drohschu prahtu paturram.

Kas muhsu firdi no greh; keem schkistti?

Us ko wiasch muhs speh; zina?

Woi Deewa Gars muhs eeksch behdahm atstahj?

Ko wiasch tad pee mums darra?

13) Deewa Gars arri eeksch mannim runna zaur mannu flaidru prahtu un sinnamu firdi. Wiasch arri man mohdina un pamahza, eepreezina un stiprina zaur Deewa swehteem wahrdeem, zaur Deewa brihnisch; geem darbeem un zaur Deewa gudru un schehligu waldischanu pahr wissahm mannahm dsihwibas deenahm un stundahm.

Woi Deewa Gars arri eeksch tewim runna?

Zaur ko tad?

Zaur ko Deewa Gars tew mohdina un pamahza?

Woi wiasch tewi arr' eepreezina?

Kad zilweks ar apdohmu us Deewa leeleem un brihnisch; kigeem darbeem flattahs, woi wiasch tad gan mah; zahs atsiht, ka Deews tas wissu speh; zigais, tas wissugudrakais un wissu schehligais irr?

Ko wiasch mahzahs atsiht Deewa darbus redsoht?

Lohpeem un putneem gan arri Deewa leeli darbi preeksch azzim irr, bet woi tee tohs redsoht us Deewu dohma?

Kapeh; ne?

Mehs tizzam, ka Deews pahr wissahm leetahm walda; woi wiasch gan arri walda pahr tawahm dsihwi; bas deenahm un stundahm?

Kâ wiasch tad pahr tewim walda?

Tas ohtrais mahzibas gabbals.

Ko man buhs darriht?

1) Tapehz, ka Deems to pasauli irr raddijis un us-turr, tapehz man buhs fargatees, ka Deewa radditas leetas ne sinahdeju nei kaut fo pohstiju, nei par to, fo Deems darra, furneju. Wiff, kas dsihwo, lai preezajahs par farwu dsihwibu arr' zaur manni.

Woi gan klahjabs, Deewa darbus smahdeht un Deewu pahrgudroht?

Ko tu dohma no tahda zilweka, kas aplam Deewa darbus poosta?

Kad dahra nifnas un nahwigas sahles aug, tad gan brihw irr, tahs paschas israut, — bet woi tas gan pareisi darra, kas aplam kohfus un stahdinus kehfi?

Woi gan klahjabs, prett Deewu furneht.

Kad kahdu lohpu un putni daschahrt kauji, woi tu gan drihtstesi to mohiht?

Woi labs un prahstigs zilweks pahrlaeku us wesumu us-kraus, sirgus naiti nobraufs un fajahs?

Tad gan arri buhs pahrlahpeem apschelotees un sehstas lohpus labbi kohpt?

2) Es gribbu Deewu it ka farwu Tehwu zeenihht un pahrlahwiffahm leetahm mihtohht. Es gribbu Deewam pahrlahwiffahm, kaut man arri it gruhtu nahktu, winna prahtu padarriht, un es gribbu us Deewu zerreht behdas un nahwe.

Ka tew buhs Deewu zeenihht un mihtohht?

Woi tu tad ween gribbi Deewam pahrlahwiffahm, kad tew weegli nahkafs to labbu darriht?

Woi labbas deenas ween buhs us Deewu zerreht?

3) Tapehz, ka Deems man to dsihwibu irr bewis, tapehz man buhs topaschu par dahrgu Deewa dahwam turreht un fargatees, ka es farwu meesu ne notehreju un zaur mannu paschu wainu neweffels un wahrgs ne paleeku.

Par fo tew buhs farwu dsihwibu turreht?

Ko tapehz ne buhs darriht?

4) Man buhs arri par farwu pahrtikschanu gahdaht un par labbu slawu; man buhs ta turretees, ka es ziteem zilwekem mihlejam paleeku un ka es wiffu labbu dabuju, fo bes wiltus un netaisnibas warru eedabbuht.

Kas farwu dsihwibu gribb usturreht, par fo tam ja gahda?

Woi arri buhs par labbu slawu gahdaht?

Kad zilweks nauhu un mantu par leeku mihto, ta ka wiafch to par farwu wiff leelaku mantu tur un ar wiltu un netaisnibu mefle to paschu dabuht, woi tas gan irr grehfs?

5) Bet dahrgaf ne ka pasaules gohds un manta lai man irr skaidra firds, meerigs peeteezigs prahts, swehta gudriba, ka es to ween eegribbu un darru, kas labs un teizams irr. Un kad es kahda leeta maldohs un missohs un fo nepareisi darru, tad es to gribbu noscheloht, zif spehdams atlihdsinahht un us farwu firdi luhkohht, ka to wairs ne darru.

Ko tew bahs wehl dahrgaku turreht ne ka pasaules gohdu un mantu?

Kas irr ihstia swehta gudriba?

Ko tu tad darrihi, kad fo nepareisi effi darrijis?

Woi tas irr gan, ka tu noschelo, fo flikti effi darrijis.

Kas tad wehl wajaga?

6) Man buhs pehz Jesus Kristus mahzibas un preeksahstimes wiffus zilwekus mihleht ka sewi paschu. Man tapehz ne buhs neweenu nizzinahht, neweenu ap-

ƿauft, neweenu eenihst un waiſaht. Man ne buhs ƿawu ƿaschu labbumu un ƿreeku ween mekleht, bet man buhs zaur ustizzigu un schehligu ƿrahtu arri zittu zilweku labbumu un ƿreeku apgahdaht un wairoht.

Râ tew buhs zittus zilwekus mihleht?

Woi tas gan ƿawu tuwaku mihko, ƿas to nizzina un apƿƿaush?

Woi tew gan ƿatihf, ƿad zitti tew nizzina un apƿƿaitina?

Woi tu gan ƿareisi darri, ƿad tu ƿawu ƿaschu labbumu ween mekle?

7) Man ne buhs nei zittu zilweku noƿaut, nei ƿahdam zilweƿam behdas un ƿirdsehstus darriht. — Man ne buhs sagt nei ƿeeƿraht, man ne buhs zittus aprunnaht nedf launu no zitteem dohmaht. Lai manna mutte allasch ƿateefibu runna; mans ƿrahts lai stahw us to, ƿas taifus un gohdigs irr; manna rohka lai labƿraht ƿalihds; manna ƿirds lai irr schehliga, ƿas arri teem labbu wehle un darra, ƿam launs un ƿaudigs ƿrahts prett manni irr.

Woi zilweƿam wakkas irr, zittus noƿaut?

Woi tas gan arri grehko, ƿas zittus apbehdina un teem raifes un ƿirdsehstus darra?

Râ ƿauzam tabdu zilweku, ƿas fleppeni ko nemm, ƿas zittam ƿeederr?

Ras zittus ƿeeuiff, woi tas nau tahds ƿats ƿliffes zilweks, ƿâ sagtis?

Rad tu ko atrohdi, ƿas zittam ƿasubdis, woi tew buhs to atdoht?

Woi gan ƿlahjabs mellus runnaht?

Ko tad buhs runnaht?

Us ko buhs arween ƿawu ƿrahtu greest?

Woi tew buhs zitteem ƿalihdseht, ƿad ƿpehji?

Woi mums buhs ƿaweem draugeem un labdarritajeem ween labbu wehleht un darriht?

8) No Deewa Garra apgaismohts un waddihts es atsihschu ƿee iffatras dsihwes ƿahrtas Deewa labbu un schehligu ƿrahtu, jo no Deewa nahf, ƿa zitti augstâ ƿahrtâ dsihwo, zitti semmâ ƿahrtâ un ƿa wisseem nawa weenahds darbs. Deewa weetâ irr Wezzaki, Mahzitari, Waldineeki, Kungi, Meisteri. Scheem ƿeenahƿahs ar mihlestibu ƿar mums gahdaht, un mums ƿeenahƿahs tohs gohdaht, teem ƿateift un ƿaƿlaufiht.

No ƿa tas nahf, ƿa zitti augstâ ƿahrtâ dsihwo, zitti semmâ ƿahrtâ?

Woi buhtu labbi, ƿad wiffi zilweki weenâ ƿaschâ ƿahrtâ dsihwotu un wisseem weenahds darbs buhtu?

Ras mums irr Deewa weetâ?

Ko teem buhs darriht?

Ko mums buhs teem ƿascheem ƿarahdiht?

9) ƿehz Deewa ƿrahtu buhs brahleem un mahƿahm, draugeem un ƿaimizeem un wisseem weenas semmes laudin ƿawâ starpâ mihletees un ƿalihdssetees. Uridsan laulibas ƿahrtâ un namina tehwa- un mahtes-ƿahrtâ irr Deewa liffums, ƿa zilweki wirs semmes wairotahs un ƿa zilweku behrni labbi ƿaptu audsinati. Jo Deews grihb, ƿa schi semme, ko wiasch mums ƿar dsihwofki irr dewis, wisseem labbi ƿatiftu un ƿa wisseem labbi ƿlahrohs. Wiasch grihb, ƿa wisseem buhs jo labbakeem ƿalift zaur mihlestibu un ustizzibu un zaur to, ƿa iffatras ar ƿazeeschannu un eefsch zerribas wiffu darra, ƿas tam ƿeenahƿahs.

Ram buhs wiffuwairak ƿawâ starpâ mihletees.

Woi laulibas ƿahrtâ zilweku liffums irr?

Rapeh; Deews laulibas ƿahrtu irr ezehlis?

Rad zilweki weens ohtram dsihwibu grehtu darra, woi tad schi semme teem warr ƿatift?

Ras zittus apbehdina, ƿurra ƿrahtam wiasch turrahs pretti?

Zaur ko meh ƿaleefam labbaki?

Tas treschais mahzibas gabbals.

Ko es warru zerreht?

1) **A**d es arri wissu tizzu un darra, ko Jesus mahza, tad es tomehr ne warru labbas deenas ween zerreht. un es a'ri ne spehru tahs paschas panest. Bet to es warru drohschi zerreht, ka Deews man allasch dohs, kas man teescham waijadsehs un ka winsch man arr' palihdsehs, wiffas nastas panest, ko winsch man usleef, kaut tahs arri it smaggas buhtu.

Kad tu wissu tizzi un darri, ko Jesus mahza, woi tu tad warri zerreht, ka tew arween labbas deenas buhs.

Un kad tew arween labbas deenas buhtu, woi tu gan warretu tahs paschas panest?

Bet ko tu gan warri drohschi zerreht?

Kas tewim palihdsehs tawas nastas panest?

2) Kad es allasch darru, kas man peenahfahs, tad es ikkatru zilweku drohschi warru usskattihrt; man tad buhs meers firdi un schehligs Deews debbesis.

Kad jel warresi zitteem drohschi azzis skattitees?

Kad zilweks pats apsinnahs, ka winsch launu irr darrijs, woi tahdam gan buhs meers firdi?

Woi tas labprahst us Deewu dohma?

Kapehz ne?

3) Kad es tad weenreis mirstu, tad man ne waijag bihteas no pastaras teefas un elles, jo Deews man tad usnemis fawas debbesis un man eepreezinahs pehz pah-

zeestahm semmes behdahm; winsch man atmakfahs wissu labbu, ko es scheitan no labbas firds esimu darrijis un winsch palihdsehs, ka es stary debbes Engeleem un Swehteem par labbaku zilweku paleeku un leelaku laimibu un preeku baudu muhschigi muhscham.

Woi labbam zilwekam waijaga no nahwes un elles bihteas?

Kur tad tawa dwehfele paliks, kad mirsti?

Kad tu schahs semmes behdas buhfi pahzreetis, ko Deews tewim tad darrihs?

Ko Deews tew atmakfahs?

Woi Deews arri wehl zitta faule tew palihdsehs, ka tu warri labbaks zilweks palifr?

Woi tad tawa laimiba wehl leelaka buhs?

Tas zettortais mahzibas gabbals.

Kas man wissu to dohd sinnahst?

1) **D**eews pats man eeffsch teem swehteem raksteem irr mahzijis, ko man buhs tizzeht, ko buhs mihleht un ko es warru zerreht. Wissuwairak manna Pestitaja swehta mahziba un dsihwoschana man it skaidri rahda, ko man buhs tizzeht un darriht. Manna pascha firds man fakka, ka tas ta teescham irr. Pats skaidrs prahts man rahda, ka tam ta waijag buht, ka man to buhs tizzeht, ka man to buhs darriht, ka man to buhs zerreht.

Ko Deews eeffsch swehteem raksteem irr mahzijis?

Ko femischli Jesus mahziba un dsihwoschana tew rahda?

Ko patti tawa firds tew mahza?

2) Tit pat faule, ka arri tas wiffmasakais smiltschu graudinsch, tit pat sneegs, kas seemas laikâ kohfu sar-

rus nolohka, kà arri tahs kuplas un baggatas wahrpas
plaufchanas laika, tif pat tas masakais tahrpafsch, kà
arri zilweku gaitas un ruhpes, tif pat kappa truhdi, kà
arri manna noschehlofchana par saweem grehfeem, tas
wifs man atgahdina un mahza ka tas teefcham teef irr.

Woi wiffas radditas leetas tif pat, kà zilweku gaitas
un ruhpes arri ne mahza, fo mums buhs tizjeht
un pehz ka mums buhs dsihtees?

Woi tew mirsoht nauda un manta wehl preeku dohs?

Woi tew gohds un manta wehl peederr, kad buhsi no-
mirris?

Bet swehta gudriba un labba gohdiga firds, woi ta tew
paleef, kad tu mirfi?

Pehz kurrakh mantahm tew tadehl buhs wiffu wairak
dsihtees?

Kad tu noschehlo, fo nepareisi effi barrijis, woi tas
tew gan arri rahda, ka Deews sawus bauflus
tawâ firdi irr rakstijis.

Tas peektais mahzibas gabbals.

Ras man us to palihds, ka es tahdu gudru
prahdu, tahdu labbu gohdigu firdi un tahdu
jauku zerribu warru dabhuht?

1) **F**au tas man us to palihds, ka es wehl behrns
buhdams zaur to swehtu Kristibu pee Jesus Kristus tiffu
peenests, kas man mihligi usnehime par audsekli un
mahzekli.

Kur Jesus tew usnehime par audsekli un mahzekli?

Par fo Jesus tew zaur to swehtu Kristibu irr usnehimis?

2) Us to man palihds tas swehts Wakkarehdeens,
kur es, pehz sawas firds ismekleschanas, sawam Pestis-

tajam sohlu, ka gribbu pehz wianna mahzibas un preeksch-
simes deewabihjigi un swehti dsihwoht.

Ko tew buhs darriht, kad gribbi pee swehta Wakkareh-
deena eet?

Ko tu pee swehta Wakkarehdeena nahkdams tawam
Pestis-jam sohli?

3) Us to man palihds, kad es swehdeenâs basnizâ
eemu un mahjâs swehtas grahmatas ar apdohmu lassu.
Jo us Deewu un debbes leetahm dohmajoht es ar swehtu
preeku nomannu, ka es labbaks esnu ne kà lohpi un
putni; es tad nomannu, ka zilweks us to ween nau
raddihts, ka tam buhs gruhthi strahdaht, ka warretu
pa-ehstees un tahdu preeku ween baudiht, fo lohpi bauda,
bet ka Deews man us labbafu laimi un muhschigu preeku
irr raddijis.

Woi tew buhs basnizâ ween us Deewu dohmaht? Woi
gan arri mahjâs us Deewu ja dohma?

Woi lohpi un putni fo no Deewa sinn?

Woi tee warr us Deewu dohmaht?

Kad tu us Deewu dohma, fo tu tad tawâ firdi no-
manni?

Woi zilweks us to ween no Deewa irr raddihts, ka
tam buhs ar fuhreem gruhtheem darbeem sawu
maisi pelnitees?

Woi gan lohpi tahdu preeku warr baudiht, fo labbi
zilweki bauda?

Kurruus preekus tew tad buhs wiffu wairak miblehe
un mekleht, woi tahdus, fo lohpi bauda (kad tee
pa-ehdabs, apgulstabs un apfahrt ffreeen) woi
tahdus, fo labbi zilweki bauda?

4) Us to man palihds, kad es sawu Deewu pee-
luhdsu, jo tahda luhgschana, kas garrâ un pateefibâ
noteef, man jo tuwak ar Deewu saweeno; es tad pree-
zigi tizzu, ka es Deewa behrns esnu. Schi tizziba
padarra, ka es tif pat preekâ kà behdâs us Deewu

dohmaju, ka es Deewam wiffu farou buhschanu pawehleju un ka es preeksch winna waiga staigadams jau schè wirs semmes eeksch Deewa jo fwehtigs paleeku, amen.

Kur un kad mehs wiffuwairak skaidri nomannam, ka mehs Deewa behrni effam?

Woi behdu laikâ ween gribbi us Deewu dohmaht?

Kad tew raises un behdas irr, kam tu tad gribbi tawas geuhribas pawehleht?

Kad tu arween preeksch Deewa waiga taifni dsihwo, kahds zilweks tu tad buhfi?

Kas tew ja darra, kad tu gribbi fwehtigs zilweks palift?

Kristigas tizzibas

i h f a m a h z i b a.

Jesús Kristus waffar un schobeen tas patš un muhschigi. Ebr. 13, 8.

Trescha dalka.

Trescha sinna us lassitaju.

Wissas mahzibas, fo juhs schahs grahmatinás
ohtrá dallá atrohdat, irr no pascheem Deewa rak-
steem nemtas un ar ihseem wahrdeem farakstitas.
Kam nu swehta Bihbele mahjás irr, tas tanni
paschá ar apdohmu lassohht gan atraddihs, ka wis-
sas mahzibas, kas ohtrá dallá irr lassamas, ar
Deewa swehteem wahrdeem teescham faeet. Bet
muhfu swehta Bihbele nawá wisseem rohka un wis-
seem arri nau labbi sinnams, kurrá weeta fewischki
no schahm daschadahm mahzibahm tohp mahzihts.
Tapehz schinni treschá dallá wehl fewischki tohp
rahdihts, fo paschi Deewa wahrdi mahza, jo sché
gan drihs pee ifkatras mahzibas tahdi wahrdi wehl
irr peelikti, kas paschá Bihbelé irr lassami.

Tas pirmais mahzibas gabbals,

kas rahda

Ko mums buhs tizzeht.

Pirmā kabrtā.

1) Kur teek mahzihts, ka Deews irr un ka wiffi zilweki warr Deewu atsiht?

Tas Apustuls Pahwils fakka: ta Deewa atsihschana irr starp teem Paganeem sunnama, jo Deews teem to sunnamu irr darrijis. Deewa neredšana buhschana tohp pee teem darbeem, tas irr, pee pafaules raddischanas nomannita un eeraudfita. Rom. 1, 19.

2) Kur fewischli tohp mahzihts, ka Deews debbesi un semmi irr raddijis?

Gefahkumā Deews raddija to debbesi un to semmi. I Mohs. 1, 1.

3) Mehs tizzam, ka Deews wiffu sim un wiffur klacht irr, kur tas tohp mahzihts?

Deews fakka zaur to Praweetu Jeremiju: woi arribsan kas labban apflehtās weetas warr twertes, ka es to ne redsetu? Woi es ne peepildu to debbesi un to semmi? Jer. 23, 24.

Dahwids fakka: Kungs tu manni pahrmanni un pasihsti. Tu simni mannu sehbeschānu un zelschānu, tu prohti mannas dohmas no tablenes. Dahw. ds. 139, 1.

4) Kurri wahrdi mahza, ka Deews spehi wiffu darriht, ko winsch gribb?

Muhsu Deews irr debbesis, wiffu ko winsch gribb, to winsch darra. Dahw. ds. 115, 3.

5) Woi tad Deews teescham to ween gribb, kas labs un teizams irr?

Tas Kungs irr taisns eesch wisseem faweem zekkeem un swehts eesch wisseem faweem darbeem. Dahw. ds. 145, 17.

6) Kur stahw raksihts, ka Deews wiffas leetas tā usturr, ka winsch tahs irr raddijis?

Kamehr deenas wirs semmes buhs, ne mitesees sehchana un plauschana, aufstums un karstums, wassara un seema, deena un nafts. I Mohs. 8, 22.

7) Woi arri wiffa nelaimē no Deewa nahk?

Tas Praweets Amos fakka: woi gan irr kahds launums pilsehtā, ko tas Kungs ne darra? (kas bes Deewa sunnas un waldischanas noteek?) Amos 3, 6.

8) Woi tad Deewam launs prahts prett mums irr, kad winsch mums nelaimi peefuhta?

Deewam muhscham nau launs prahts prett mums, jo winsch arri tad muhs mihlo, kad winsch mums leek behdas useet, un winsch greesch to launu, ko zilweki darra, arween us labbu. Jahseps fazzija us faweem brahleem: juhs gan effat launu prett man dohmajuschi bet Deews to par labbu irr nodohmajis. I Mohs. 40, 20.

9) Kur tohp mahzihts, ka Deews mums cho meefu un brihnischku dsihwibu irr dewis?

Ijabs fakka: tawas rohkas irr man fataihsichas un darrijuschas kahds es wiffapfahrt esnu. Ijab 10, 8.

Dahwids fakka: Es tew pateizu, ka es lohti brihnischki esnu taisihts. Dahw. ds. 139, 14.

10) Kas padarra, ka zilwekeem un lohpeem ne kad ne truhst, kas pee dsihwibas usturrefchanas wajaga?

Deews to padarra.

Dahwids fakka: wiffas azzis gaida us Tew un Tu dohdi teem winnu barribu sawā laikā. Tu atwerri Taswu rohku un pee-ehdini wiffu, kas dsihwo ar labbu prahtu. Dahw. ds. 145, 15.

11) Kas mums irr spehku dewis, fa warram dauds labbu darriht?

Deews irr, kas eefsch mums padarra tik labbi to gribbeschanu, fa to padarrischanu pehz sawu labbu prahtu. *Wihl. 2, 13.*

12) Kad mehs labbu laimi un preeku peedfihwojam, woi tas mums arri no Deewa nahf?

Wissa labba dahwana un wissa pilniga dahwana-schana irr no augfchenes, kas nahf semmè no ta Tehwa tahs gaisinas. *Tehf. 1, 17.*

13) Kapehz Deews mums ne ween preeku bet arri behdas peefuhta?

Saur dauds behdahn mums buhs ee-eet Deewa walstiba. *Ap. darb. 14, 22.*

Behdas padarra pazeeschanu, un ta pazeeschana padarra pahrbaudischanu, un ta pahrbaudischana padarra zerribu un ta zerriba ne pamett faunâ. *Rom. 5, 3:*

Dhtrâ fahrtâ.

14) Kapehz Jesus pasaulè irr dsummis?

Jesus pats fakka: Tik lohti Deews to pasauli irr mihlojis, fa winsch sawu weenpeedfimmuschu Dehlu irr dewis, fa wisseem teem, kas eefsch winnu tizz, ne buhs pasust, bet to muhschigu dsihwofchanu dabbuht. *Jahn. 3, 16.*

Es esnu tapehz dsummis un tapehz pasaulè nahzis, fa man buhs to pateefibu apleezinaht. *Jahn. 18, 37.*

Manna Tehwa nammâ irr dauds dsihwoflu, es no-eemu juns to weetu fataifiht. *Jahn. 14, 2.*

15) Kad Jesus fehè wirs semmes irr dsihwojis?

Winsch irr apfahrt gahjis labbu darridams. *Ap. darb. 10, 38.*

Winsch grehkus nau darrijis nedf wiltiba winna muttè irr atrasta. — Winsch mums weenu preeksch-sihmi irr pametris, fa mums buhs winna pehdahn pafakeet. *1 Pehf. 2, 21.*

16) Woi Jesus arri zeesdams wehl lehnprahtigs bija?

Kad tas Kungs Jesus jan pee frusta kohka bij peefists un tee Juhdi winnu wehl apfnehje, tad winsch fazzija: Tehws, peedoht teem, jo tee ne sunna, fo tee darra. *Luhf. 23, 34.*

17) Kapehz Jesus irr zeetis un pee frusta nomirris?

Winsch sewi paschu par mums irr dewees, fa winsch muhs atpirktu no wiffas netaisnibas un schlichsttohs sew pascham ihpaschus laudis, kas tschakli dsihstohs us labbeem darbeem. *Tit. 2, 14.*

18) Woi Jesus meesa fappâ irr paliffusi?

Deews irr Kristu usmohdinajis no teem mirroneem un winnu pasehdinajis pee sawas labbas rohkas debbestis un winnu irr dewis tai draudsei par wirsneeku. *Uwes. 1, 20.*

19) Kas weenreis wiffus zilwekus teefahs?

Kad ta zilweka Dehls nahfs sawâ gohdiba, tad tas fehdehs us sawas gohdibas fresla un wiffi laudis preeksch winna taps sapulzmati un winsch tohs noschfirs un stahdih tohs labbus pa sawu labbu rohku un tohs launus pa kreisu rohku. *Matt. 25, 31.*

20) Ko winsch fazzih us teem labbeem?

Gemantojeet to walstibu, kas juns irr fataifita no pasaules eefahkuma. *Matt. 25, 34.*

21) Ko winsch fazzih us teem launeeem?

Es ne kad juhs ne esnu pasinnis, eita nohst no mannim wiffi juhs laundarritaji. — un tee ees eefsch muhschigahm mohkahn. *Matt. 25, 41. 46.*

22) Woi Jesus Kristus arri tew mahza?

Winsch fakka us wisseem: mahzaitees no mannim, tad juhs atraddiseet atweglofchanu juhsu dwehfelehm. *Matt. 11, 19.*

Es esnu tas zelsch un ta pateesiba un ta dschwiba, ne weens ne nahf pee Zehwa (ne weens ne mahzahs to Zehwu atsicht) kà ween zaur manni. Zahn. 14, 6.

Tresch à Kahrtà.

23) Ko tas swehtais Gars pee mums darra?

1) Wünsch mums mahza, fo meh's paschi ar farwu spehku un sapraschani ne warrain atsicht un sinnacht.

Jesús fakka: tas swehtais Gars, fo mans Zehws fuhth's manna wahrda, tas juns wiffas leetas mahzihs. Zahn. 14, 26.

Vahwils fakka: Ko ne weens no teem Wirsnееееееееее schahs pasaul'es nau pasinnis, to Deems mums irr parahdijis zaur farwu swehtu Garru. I Kor. 2, 10.

2) Wünsch muhsu prahtu un firdi swehti.

24) Kà tad muhsu prahts tohp swehtih's?

Kad meh's pee atschichanas tahs pateesibas nahkam un to pateesibu mihsojam.

25) Kà tad muhsu firds tohp swehtita?

Kad meh's spehku dabbutjam, ka meh's to labbu ween gribbam un darram.

Tas ohtrais mahzibas gabbals,

kas rahda,

Ko mums buhs darriht.

1) Kas irr tas wiffaugstakais bauflis?

Tew buhs to Kungu tawu Deewu mihleht no wiffas tawas firds, un no wiffas tawas dwehseles un no wiffa tawa prahta. Mark. 12, 30.

2) Woi gan labs zilweks Deewa darbus pahrgudrohs un smahdehs?

To wünsch ne darrihs, jo wiffi Deewa darbi irr it brihnischki un labbi. — Ta Kunga darbi irr leeli, tee tohp mekleti no wiffseem, kam pee teem labs prahts irr. Dahw. ds. III, 2.

3) Woi labs zilweks gan kahdu lohpu tihfchi mohzihs?

Tas taifnais gabda par farwa lohpa dschwibu, bet to besdeewigu apscheloschana irr bahrd'siba. Sal. fak. 12, 10.

4) Kad zilweki gribb, ka tew buhs fo launu darriht, woi tu teem paklausifi?

Tas peederrahs, Deewam wairaf klauflit ne kà zilwekeem. Ap. darb. 5, 29.

5) Bet kad tu fimi, ka tew buhs kahda zeeschana par to labbu darbu, kas tew pehz Deewa prahtu ja darra, woi tu tad to paschu labbu darbu tomehr darriht?

Man buhs to labbu darriht, kaut man arri par to buhtu ja zeesch.

Kursch irr, kas juns launu darra, kad juhs tam labbam pakkal dsennatees? Bet kad juhs arridsan zeeschat tahs taifnibas dehl, tad juhs effat swehtigi. I Peh't. 3, 12.

6) Un kad taw's draugs tew gribb pahrrunnacht un speest, ka buhs fo launu darriht, woi tu wannam paklausifi?

Man ne buhs paklausift, jo Jesús fakka: ja tawa labba aqs tewi fahrina, israuj to un mett to no ferwin. Matt. 5, 29.

7) Woi tew arri eefsch behdahm pee Deewa buhs turretees?

Zehschu man arri manna meesa un manna firds pamirft, tad tu, af Deems, effi mannas firds patwehruhs yn manna dalka muhschigi. Dahw. ds. 73, 26.

8) Par fo tew buhs turreht faru dsihwibu un wesselu meesu?
 Par Deewa wisslabbafu dahwanu, jo wesseliba irr
 no wissahm laizigahm mantahm ta wisslabbaka manta.

Ehrafk mahza: Wesseliba un spirtums irr lab-
 bak ne fâ neisffaitama manta: Eih. 30, 15.

9) Ko tew tadehl ne buhs darriht?

1) Man few pascham tihfchi ne buhs gallu darriht.

2) Man ne buhs faru wesselibu tehreht.

10) No fa tew tad buhs fargatees, fa tu tawu wesselibu
 ne faude?

Man buhs fargatees,

1) no wissas negaddigas buhschanas.

Ne turrees stipri pee wihna, jo wihns irr dauds no-
 maitajis. Eih. 31, 25.

Zaur leeku ehfchanu dauds irr nomirruschi. Eih.
 37, 31.

2) no neschfihsteem meesas darbeem.

Kas mauzibai padohdahs, tas eefsch faru paschu
 meesu grehfo. I Kor. 6, 18.

3) No par leeku leelas dusnibas, no ffaudibas un
 noskummibas, Dusniba un nisnumspaihina to dsihwibu
 un raifeschana darra wezzu preefsch laika. Eih. 30, 24.

Ne dohdees ar tawu firdi us noskumschanu un ne
 mohzees pats tawâ padohmâ. Eih. 30, 21.

4) No tahdahm dsihwibas breefnahm, fur man ne
 waijadsetu eedohtees.

Kas listas eemihl, tas ees eefsch tahm bohjâ.
 Eih. 3, 25.

Deewu tawu Kungu tew ne buhs fahrdinahht.
 Matt. 4, 7.

11) Râ tew buhs gahdaht par tawu maifi un pahrtihfchanu?

1) Zaur to, fa tikkufchi strahdaju.

Kas faru semmi apstrahda, tas taps pee-ehdinahhts
 ar maifi. Gal. fak. 12, 11.

2) Zaur to, fa prahtigi dsihwoju un Deewa dahwa-
 nas ne schfeeschu.

Weens strahdneeks, kas labpraht peedserrahs, ne
 paleef baggats un kas masasleetas nizzina, tas painasam
 bohjâ eest. Eih. 19, 1.

12) Kad tu fewim naudu un mantu gribbi kraht, no fa tew
 buhs fargatees?

No wissas netaisnibas. Wai tam, kas faru pa-
 lohmu ar fweschu mantu wairo! Zif ilgi tas buhs?
 2. b. 2, 6.

13) Kad zilweks naudu un mantu parleeku mihlo, woi tahds
 gan buhs meerigs sawâ firdi?

Wunsch ne buhs meerigs; jo wairak wimmam irr,
 jo wairak wimmam gribbahs un schi eefahroschana pa-
 nemm wissu firds meeru. — Tee, kas grihb baggati pa-
 likt, tee friht eefsch fahrdinaschanas un walga un dauds
 besprahhtigas un kaitigas eefahroschanas, kas tohs zil-
 wekus gahsch eefsch samaitaschanas un pasuschanas.
 I Tim. 6, 9.

14) Râ tew buhs gahdaht par labbu flawu?

Zaur to, fa taisni un gohdigi dsihwoju un labpraht
 jitteem palihdsu.

Ehrafk fakfa: Raunees, fa blehnas ne padarri.
 Raunees no draugeem negohdigi runnaht. Raunees to
 wallodu, fo tu effi dsirdejis, isplufschkehht. Eih. 41, 18.

15) Ko tew buhs dahrgaku turreht pahh gohdu un mantu?

Skaidru sinnamu firdi.

Pahwils fakfa: Us to es pats dohmohs, weenu bes-
 wainigu sinnamu firdi allaschin turreht pee Deewa un
 zilwekeem. Ap. darb. 24, 16.

16) Kas tew jadarra, kad tu ko nepareisi effi darrijis?

Man buhs to noschehloht, atlihdsmahht un fargatees, ka to wairs ne darru.

Pehteris eegahdajahs to wahrdu, fo Jesus us to bij fazzijis: pirms ne ka tas gailis dseedahs, tu man trihs-reisi aisleegfi — un wiansch ahra isgahjis raudaja gau-schi. Matt. 26, 75.

Zakeus fazzija us Jesu: redsi Kungs, ja es kam fo nowihlis to es tschetrkahrtigi atdohnu. Luth. 19, 8.

Jesus fazzija us to feeru, kas bij apgrehkojusees: eij un ne apgrehkojees wairs. Jahn. 8, 11.

17) Kurri wahrdi muhsu Pestitaja mahza it skaidri, fo mums buhs sawam tuwakam darrist un parahdih?

Wiss, fo juhs no zitteem gribbat darramu, to darrait juhs teem arridjan. Matt. 7, 12.

18) Woi tawu paschu labbumu un preeku ween buhs mekleht?

Neweenam ne buhs to ween mekleht, kas winaam pascham peederr: bet ikweenam buhs mekleht arri to, kas zittam peederr. I Kor. 10, 24.

19) Ko sewischki tew ne buhs darrist tawam tuwakam?

Man ne weenu ne buhs nokaut, nei apbehdinahht, nei apfagt, nei peewilt.

Deews salka: tew ne buhs nokaut, tew ne buhs sagt. Ifkats, kas sawu brahli eenihd, tas irr weens slexfawa. I Jahn. 3, 15.

20) Ko ne buhs runnahht no tuwaka?

Ne kahbus mellus.

Noleezeet tohs mellus un runnajeet to pateefibu, ikweens ar sawu tuwaku, jo mehs effam sawa starpä lohzeffi. Ewe. 4, 25.

21) Kad tew preeksch teefas buhs swehreht, woi kahdu leezibu dohdams, woi fo eefohlidams, fo tad buhs runnahht?

Skaidru pateefibu.

Deews salka: Es buhschu weens ahtrs leezimeeks prett teem, kas nepateefi swehre. Mal. 3, 5.

Tas Kungs to nesohditu ne pamettih, kas nepateefi swehre. 2 Moys. 20, 7.

22) Woi tew arri buhs teem labbu wehleht un darrist, kas tewi eenihd?

Jesus mahza: mihlojeet sawus eenaidneekus, wehlejeet labbi teem, kas juhs nolahd, darrait labbi teem, kas juhs eenihd un luhdseet preeksch teem, kas juhs apfaintina. Matt. 5, 44.

23) Woi gan buhtu labbi, kad wissi zilweki weenâ paschâ kahrtâ dschwofu?

Tas ne buhtu labbi. Zitteem waijaga waldbiht, zitteem paflaufiht, zitteem waijaga scho darbu strahdaht, zitteem zittu darbu. — Zittin, ka mums weenâ meesa dauds lohzeffi irr un teem wisseem lohzeffeem nau weenahds darbs, tapat mehs effam dauds weena meesa, bet sawa starpä mehs effam zitti zittu lohzeffi. Rom. 12, 4.

Ta aqs ne warr us rohku fazzih: man tewis ne waijaga. I Kor. 12, 21.

24) Kurri zilweki mums irr Deewa weeta?

Wezzaki, mahzitaji, waldineeki un zitti.

25) Ko wezakeem waijag darrist?

Teem buhs sawus behrnus kohpt un eeksch Deewa bihjaschanas mihligi audsinahht.

Juhs tehwi ne tirrinajeet juhsu behrnus, bet usaudsinajeet tohs eeksch ta Kunga pahrmahzishanas un pamahzishanas. Ew. 6, 4.

26) Kolbehrneem buhs darriht?

Tas zettortais bauflis to mahza.

27) Kas behrneem peenahfahs, kad wezzafi wahji un wezzi paleef?

Behrneem buhs farvus wezzafus kohyt un tohs paschus usturreht, kad wezzafi paschi wairs ne warr maifi pelnitees.

Sihrafs fakka: Mihlais behrns, glabba tarwu teh-wu, kad tas wezs paleef un turri winnam par labbu, kad winsch prahta mahjich paleef, un darri to ar wissu spehtu, ka tu winnu ne nizzini. Sih. 3, 12.

28) Par fo mahzitaji no Deewa irr eezelti?

Ka teem buhs farwu draudsi pee Deewa = atsihschanas un Deewa = bihschanas waddiht.

29) Woi tad zilweki bes tizzibas buhtu, kad mahzitaji ne buhtu?

Ra tee laudis tizzehs, no ka tee nau dsirdejusch? bet fa tee dsirdehs bes mahzitaja? Rom. 10, 14.

30) Par fo waldineeki no Deewa irr eezelti?

Tee irr tapehz eezelti, ka mehsh jo meerigi warretu dsihwoht. Kad waldineeki ne buhtu un iffatrs warretu darriht, kas winnam patihf, tad labbi zilweki ne warretu no launeem glahbtees.

31) Ko tas Apustuls Pahwils mahza no waldineekeem?

Winsch mahza ta: Kur weena waldischana irr, ta irr no Deewa eezelta. Ta irr Deewa sullaine tew par labbu, jo tee wirsneeki nau par bihschanu teem labbeem darbeem, bet teem launeem. Kad tu to waldischanu ne gribbi bihtees, tad darri labbu, bet ja tu launu darri, tad bihstees. — Tapehz waijaga paklaufigeem mestees ne ween tahs sohdivas dehl, bet arridsan tahs apsumaschanas dehl. Rom. 13, 1.

32) Ra brahleem, raddcem un faimineem farwa starpá buhs turretees?

Teem buhs farwa starpá mihletees un palihdsfetees.

Nangi, fahda jauka un mihlija leeta irr, kad brahli weenprahtigi kohpá dsihwo! Dahw. ds. 133, 1.

Trihs jaukas leetas irr, kad brahli weenprahtigi irr, un turwafi mihlejahs un feewa un wihrs labbi kohpá fateef. Sih. 25, 1.

33) Kurra irr ta trescha jauka leeta?

Kad laulati draugi labbi kohpá fateef.

34) Kas to laulibas fahrtu irr eezehlis?

Pats Deews.

35) Kapehz Deews to laulibu irr eezehlis?

Tapehz, ka zilweku dsimmuns arween wairotahs un behrnu audsinafchana weeglaka paliftu, jo bes mahtes kohpfschanas tee behrni eefsch masahm deenahm jau nomirtu un mahte ween bes tehwa ne warr tohs kohyt un preefsch teem maifi pelnitees.

36) Un tee behrni, kas usang, woi tee gan us gohdu taptu mahziti un rahsti, kad tehws un mahte ne dsihwotu kohpá?

Tad behrni bes mahzibas un rahfchanas usaugtu.

37) Par fo tew tadehl buhs to laulibas fahrtu turreht?

Par swehtu Deewa liffumu, jo kad zilweki laulibas fahrtá ne dsihwotu, tad ne ween winnu behrneem flikti flahtohs, bet arri pascheem leeleem zilwekeem gruhtaka dsihwofchana buhtu.

Salamans fakka: Divi irr labbaki, ne fa weens pats, teem irr labba alga no sawa darba, jo kad tee friht, tad weens farwu draugu uszell, bet wai tam, kas weens pats irr, kad tas friht, kas winnu uszels? Sal. mahz. 4, 9.

38) Kad nu puischi un meitas, kas nau laulati draugi, tā kā viņš ar sevu, kōpā dšihwo, woi tee zaur to gan apgreh-fojabs?

Tee zaur to lohti apgrehfojabs, jo tee turrabs Deewa fwehram likkumam pretti.

39) Kā mums tapeh; buhs dšihwoht peh; Deewa prahtu?

Mums buhs schkihsti un kaunigi dšihwoht.

Schis irr tas Deewa prahts, juhsu fwehtischana, ka jums buhs atrautes no tahs mauzibas, ka itweenam buhs sinnaht sawu paschu meesu glabbaht eefsch fwehtischanas un qohdibas, ne fahribas fehgā, kā tee pagani, kas Deewu ne pasihst. I Tess. 4, 3.

40) Ko tew buhs darriht, kad neschkihsteem meefas darbeem ne gribbi padohteēs?

Man buhs fargateēs

1) no flinkuma, jo flinkofchana mahza dauds launa.

Sih. 33, 27.

2) No peedferschanas. — Wai teem, kas agri zeh-luscheēs peh; stipra dsehreena dsennahs un kawejahs lihds tumfibai, kamehr tas wihs tohs fakahrse. Ef. 5, 11.

Ne luhko peh; wihsna, winsch gan gludeni ee-eet bet peh; tas kohsch kā tshuhfka, — tad tawas azzis peh; fweeschahm seewahm stattiseēs. Gal. fak. 23, 31.

3) Man buhs arween us Deewu dohmaht un Deewam schkihstu sirbi luhgt.

Kungs Tehws un Deews mannas dšihwibas, no-grees noht no mannim launu eefahroschānu; meefas fahriba un neschkihsti darbi lai man ne faguhsta un pafargi man no beskaunigas dwehfeles. Sih. 23, 5.

41) Kad laulati draugi labbi faderrigi kōpā dšihwo un sawus behrmus labbi audsina un mahza, kā tee tad dšihwo schē wirs semmes?

Jauki un lainigi. — Sluddinajeet teem taisneem, ka teem labbi klahfeēs, ka tee ehdihs sawu darbu anglus. Ef. 3, 10.

42) Tad nu schi semme, ko Deews mums par dšihwohki irr dewis, gan ne buhs wahrgu-semme?

Schi semme irr tiffai teem wahrgu-semme, kas zaur sawu paschu wainu sewim dšihwibu gruhu darra. Mums ja fakka: Kungs! ta semme irr pilna tawas scheblastibas, mahzi man tarwus likkumus! (ka es sewim pascham scho semmi ne darru par wahrgu-semmi.) Dahw. ds. II9, 64.

43) Peh; ko mums tad buhs dsihtees, ka schi jauka Deewa semme mums arri teescham paleef par jauku dšihwohki?

Mums buhs dsihtees, ka arween jo labbaki zilweki paleefam, ka mihligi un ustizzigi sawā starpā dšihwojam un eefsch zerribas us Deewu ar pazeeschānu darram, kas mums peenahfahs.

Tas treschais mahzibas gabbals,

kas rahda,

Ko es warru zerreht.

1) Woi tu labš un taisnš zilweks buhdams gan warri zerreht, ka tu arween labbas deenas ween redsefi?

Es to ne warru zerreht, jo slimmibas un zittas behdas arri labbus zilwekus aisaemum.

2) Un kad zilweks labbas deenas ween redsetu, woi winsch tahs paschas gan warretu panest?

Winsch tahs ne warretu panest, winsch drihs lepns un pahrgalwigs paliktu un Deewu sawu Kungu aisa-mirstu.

3) Kā tew tadehl ja luhst?

Uf Deews, ne dohd man ne nabbadsibu ne bagga-tibu, bet mannu waijadsigu maies teesu, ka es pee-eh-

dis tewi ne aisleedsu un ne falku: Kas irr tas Kungs?
un ka es ne sohgu nabbags palizzis. Gal. fak. 30, 7.

4) Bet kad tu labs zilweks effi, ko tu tad warri no Deewa
gaidiht?

Ka Deews man allasch dohs, kas man teescham
waijad'ehs.

Jesus fakka: Jums ne buhs raisetees un fazziht:
ko mehs ehdfim, woi ko mehs dserfim, woi ar ko mehs
gehrbfimees, jo juhsu debbesu Tehws suna, ka jums
wissas schahs lectas waijaga. Matt. 6, 31.

5) Un kad Deews tewim kahdu gruhtu nasti usleef, ko tu tad
warri zerreht?

Ka Deews man arr' palihdsehs, to nasti panest.

Jiads fakka: Deews eewaino un atkal aisfeen,
wimsch sadausa un wiinna rohka dseebina. Jhab. 5, 18.

6) Kahds labbums tew no ta nahks, kad tu allasch darri, kas
tew peenahsahs?

1) Man tad ne waijadsehs no zitteem flehptees, bet
es warreschu ifkatru zilweku drohschi usskattiht.

Jesus fakka: kas us launu dohdahs, tas eenihd to
gaischumu un ne nahk pee gaisinas, ka wiinna darbi ne
tohp isfummiti; bet kas us taisnibu dohdahs, tas nahk pee
gaisnas, ka wiinna darbus warr redseht, jo tee eefsch
Deewa darriti. Jahn. 3, 20.

2) Man buhs meers firdi. — Kad manna pascha
firds man ne apsuhs, tad man buhs tas Deewa meers,
ko pafaules preeks un manta ne warr doht un kas aug-
staks irr pahr wissahm laizigahm mantahm.

Jesus fakka: mannu meeru es jums dohmu, ne ta,
ka ta pafaule dohd. Jahn. 14, 27.

7) Woi Deews debbesis tewim tad arr' buhs schehligs?

Debbesis man buhs schehligs Deews, no ka es
warru wissu labbu zerreht.

8) Tew weenreis jamirft, woi tew tad waijaga no nahwes un
pastaras teefas bihtees, kad tu labs zilweks effi?

Man ne waijaga no nahwes un pastaras teefas
bihtees.

9) Kapehz ne?

Ne kahda pasuddinaschana nawa teem, kas eefsch
Jesus Kristus irr, kas ne pehz tahs meefas bet pehz ta
Garra staiga. Rom. 8, 1.

Swehtigi irr tee, kas eefsch ta Kunga nomirft,
wimmu darbi tohs pawadda. Jahn. parahd. gr. 14, 13.

10) Kad tu weenreis wissas pafaules behdas buhsi pahrzeetis,
ko Deews tad tewim darrihs?

Wimsch man eepreezinahs pehz pahrzeestahm semmes
behdahm. — Schee, kas irr nahkufchi no leelahm beh-
dahm, tee wairs ne isfalks nedf istwihks wairs nedf ta
faule jeb kahds karstums tohs speedihs, jo Jesus Kristus
tohs gannihs un tohs waddihs pee teem dschwem uhdens
awoteem, un Deews noschahwehs wissas affaras no
wimmu azzim. Jahn. par. 7, 14. 17.

11) Schinni pafaule ifkatrs labs darbs ne tohp atmakfahs,
woi Deews zitta faule gan wehl to atmakfahs?

Deews tad wissu labbu atmakfahs, ko mehs no lab-
bas firds effam darrijuschchi.

Jesus fakka: Es jums falku, ko juhs darrijuschchi
weenam no scheem manneem wissmasakeem brahleem, to
juhs man esseet darrijuschchi. Matt. 25, 40.

12) Kahds muhsu preeks tad buhs debbesis?

1) Mehs tad Deewu arween jo skaidraki atsihsim
un par wiinna leeleem brihnischfigeem darbeem pree-
zafimees.

Jesus fakka: Swehtigi irr tee firds schkihsti, jo teem
buhd Deewu redseht. Matt. 5, 8.

Mehs Deemu redsefm, ittin kà wünsch irr.
I Jahu. 3, 2.

2) Mums tad arri ne waijadschs, sawas dsihwibas
usturrefchanas pehz, gruhtus rohkas darbus strahdht,
bet Deews mums zittus augstakus darbus uswehlehs un
mehs tohs paschus ustizzigi padarridami arween jo lee-
lafu preeku baudissim.

13) Schi zerriba irr jauka zerriba! — Woi mehs tad teeschant
warram zerreht, ka tas tà buhs?

Tif teescham, kà Deews dsihwo. Jesus pats to
mahza zaur scho lihdsibu:

Weens zilweks, kas zittur aisgahje, aizinaja sawus
kalpus un teem eedewe sawu mantu. Weenam wünsch
dewe peezus pohdus, ohtraim diwi un trescham weenu
pohdu. Tad tas nogahje, kas peezus pohdus bij dab-
bujis un andeleja ar teem un sapelnija zittus peezus pohdus.
Tapat arri tas, kas diwi pohdus bij dab-
bujis, nogahje un ceraffe to semne un apflehpe sawa kunga
naudu. Pehz ilgu laiku tas kungs to paschu kalpu
nahze un atprassija to naudu. Un tas, kas peezus poh-
dus bij dab-
bujis nahze un atnesse wehl zittus peezus poh-
dus un fazzija: Kungs, tu man peezus pohdus eedewis,
redsi, es esnu wehl zittus peezus pohdus wirsu sapelnijis.
Un winna kungs fazzija us to: gan labbi tu goh-
digs un ustizzigs kalps! tu effi pee masuma
ustizzigs bijis, es tewim wehl wairaf
eedohschu, ee-eij tawa kunga preekà. Wünsch
fazzija arri tohs paschus wahrduhs us to kalpu, kas
diwi pohdus bij dab-
bujis un diwi bij wirsu sapelnijis.
Bet wünsch sauze to treschu kalpu, kas sawu pohdu bij
semne apflehpis, par blehdigu un kuhtru kalpu un lifte
to ismest gallejà tunfibà. Matt. 25.

14) Kurri zilweki gan schim trescham kalpam irr lihdsigi?

Zee, kas schinnt pasaulè ne mahzahs sawu prahtu
zillahht, un kas par gruhtu turr, Deewa prahtu padar-
riht, kas teem sawa kahrtà ja darra. Teem pehz mee-
sas mirschanas labbi ne klahfees.

15) Un kurri zilweki irr tam pirmam un ohtraim kalpam
lihdsigi?

Zee, kas pehz to spehku, ko Deews teem irr dewis,
to labbu darra, ko tee sawa kahrtà warr darriht. Deews
teem tur debbesis augstakus darbus uswehlehs; tee
ee-ees sawa kunga preekà.

Tas zettortais mahzibas gabbals,

kas rahda,

No ka mehs wissu effam mahzijuschees, ko
mehs tizzam un sinnam.

1) Kas mums wissas schahs mahzibas irr sinnamas darrijis,
no kurrahm no pascha eesahkuma lihdsi scheijen lifte
runnahts?

Deews pats numms tahs paschas sinnamas irr darrijis
eeksch teem fwehteem raksteem un fewischki zaur Jesus
mahzibu.

2) Kà mums tad buhs Jesus mahzibu usnemt?

Kà Deewa wissdahrgaku dahwanu, jo kas tizz un
darra, ko Jesus irr mahzijis, tas irr fwehtigs zilweks.

Tas Ewangeliums irr weens Deewa spehks par pe-
stischanu iffatram, kas tizz. Rom. 1, 16.

3) Ko Jesus pats fakka no sawas mahzibas?

Echi mahziba nau wiff no mannis, bet no ta, kas manni irr suhtijis. Ja kas gribb winna prahnu darriht, tas no schahs mahzibas atsihs, woi ta no Deewa irr, jeb woi es no sewis runnaju. Jahn. 7, 16.

4) Ka mehs tad warram no Jesus mahzibas atsiht, ka ta no Deewa irr?

Zaur to, ka mehs arween labbaki un jo swehtigi zilweki paleekam, kad mehs darram, ko Jesus irr mahzijis.

5) Un patti Jesus swehta dsihwoschana, — ko ta tew rahda?

Ka es teescham ar Deewa paligu labbaks zilweks warru palift, kad es pats ween gribbu, un ka es tad arri, ta ka Jesus, swehtigs buhschu sawa firdi?

Jesus pats fakka: Es esinu juns weenu preeksch-sihmi pamettis, ka juhs darrat, ka es juns esinu darriht. Jahn. 13, 15.

6) Woi patti firds tew arri jau ne mahza, kas labs, kas nelabs irr, ko buhs darriht un ko ne buhs darriht?

Mahza gan, jo Deewa baußli munns ta faktoht, firdi irr eerakstiti. — Jkattris zilweks, kas to launu wehl nau eeraddees, to pee sewis warr manniht, jo kad winsch ko launu irr darriht, woi arri wehl gribb darriht, tad winsch par to bailigs irr sawa firdi.

7) Woi pascha Dibelé ne tohp arri mahzihts, ka Deewa baußli zilwekeem firdi irr rakstiti?

Tas Apustuls Pahwils fakka: Tee pagani (labbi zilweki stary paganeem) kam baußlibas newa, no sawas firds tahs baußlibas darbus darra. Schee, kam baußlibas newa, irr few pascheem par baußlibu. Tee paschi tad israhda, ka tee baußlibas darbi teem firdi irr eerakstiti, zaur to, ka winnu firds winneem leezibu dohd un tahs dohmas few sawa stary apfuhdsahs, woi arriosan aisbildinajahs. Rom. 2, 14.

8) Ko tu mahzees Deewa darbus ar prahnu usluhkojht?

Es mahzohs, Deewa speh'u, gudribu un schehla-stibu atsiht, un ka man buhs scho Deewu pahr wiffahm leetahm bihtees un mihtoht un us to zerreht.

Tahs debbefis isteiz ta stipra Deewa gohdu. Dahw. ds. 19, 2.

9) Kad tu mirronus us kapsehtu pawaddi, kahdas dohmas tewim tad prahna schaujahs?

Ka man arri ja mirst.

10) Woi tu tad ween us nahwi dohma, kad pee mirronu glab-baschanas flahst effi?

Man buhs ifdeenas us sawu nahwi dohmaht.

11) Ko tas tew palihds?

Kad arween sawu nahwi apdohmaju, tad es fargaschohs launu darriht. Eihrafs mahza: Eeksch wif-seem saweem darbeem apdohma sawu pastaru gallu, tad tu muhscham ne grehkosees. Eih. 7, 36.

Tas peektais mahzibas gabbals,

kas rahda,

Kas man us to palihds, ka es tahdu gudru prahnu, tahdu labbu gohdigu firdi un tahdu jauku zerribu warru dabduht.

1) Zu wehl mas behrns buhdams effi kristihts, ko ta Kristiba tew palihds?

Mo Kristibas man tas labbums nahf, ka es pee Jesus draudses peederru, prohti, ka es pee laika pee Jesu

tiffu peewests un mahzihts, fo man pehz Jesus mahzibas buhs tizzeht un darriht.

- 2) Kapehz tad Jesus irr pawehlejis, fa tohs ar uhdeni buhs fristih, fas pee wiinna draudses gribb peederreht?

Winsch gribb, lai mehs arween peeminnam un apdohmajam, fa mums buhs schkihsteem palift pee firds un dwehseles, ta fa zilweks pee farwas meefas tihrs un schkihstis paleef, tad winsch uhdeni masgajahs.

Un ta, fa zilweks, fas uhdeni irr masgajees, ta fakohht jauns zilweks paleef, jaurrs un tschalls us darbu, tapat no Jesus mahzibas mums buhs spehku nemtees, fa wissu labbu padarram.

- 3) Ro tas Apustuls Pahwils mahza no fwehtas fristibas?

Winsch mahza ta: mehs arridsan zitfahrht bijam neprattigi, allodami blehdiba un skaudiba dsihwodami, kamehr mehs pee Jesus draudses wehl ne peederrejam, bet Deews muhs irr fwehtus darrihts zaur to masgachanu tahs ardsinschanas un atjaunaschanas ta fwehta Garra, fa mehs zaur wiinna schehlastibu taifnoti tahs muhschigas dsihwoschanas mantneeki paleefam.

Un scho es gribbu, fa tew (prohti Titus, fas Pahwila mahzektis bij un arri pats Jesus mahzibu fluddinaja) scho es gribbu fa tew buhs apstiprinahht, lai tee, fas Jesus mahzibu irr usnehmuschi, eefsch labbeem darbeem pastahwigi darbojahs. Tit. 3, 3.

- 4) Kapehz muhsu Pestitais to fwehtu waffar-ehdeenu irr eezehlis?

Fa mums pee ta wissu to buhs peeminneht, fo winsch mums par labbu irr darrihts un zeetis un zil fwehti winsch pats irr dsihwojis.

- 5) Ro tas mums palihds, fa to peeminnam?

1) Kad mehs pee fwehta galda nahfdami to wissu labbi apdohmajam, tad mehs teescham apnemfimees farwa firdi, fa us preefschu jo wairak pehz Jesus fwehtas mahzibas un preefsch-sihmes gribbam dsihwoht.

2) Mehs tad pazettam farwu firdi no semmes leetahm us debbes leetahm, us to, fas teescham labs un paleefams irr.

3) Mehs tad mahzamees, jo skaidri sayrast, us fo zilweks irr raddihts un kapehz tas schinni pasaulé dühwo un fa mums buhs pehz labbakahm mantahm dsihtees ne fa pehz tahm, fo schi semme dahwa.

- 6) Kas tad nu eet zeenigi pee fwehta galda?

Tas, fas ar tahdam fwehtahm dohmahm un apnemfchanahm pee fwehta waffar-ehdeena nahf, jo schis fwehts darbs prassa pawiffam tizzigu firdi.

7) Tad tas fwehts waffar-ehdeens gan tahdam zilwekam ne fo ne palihds, fas bes fwehtahm dohmahm un apnemfchanahm pee ta nahf?

Tahds zilweks peewill farwu paschu prahtu, jo ta ehfchana un dserfchana ween ne fo ne palihds.

- 8) Ro tas Apustuls Pahwils mahza no fwehta waffar-ehdeena?

Winsch mahza ta: lai tas zilweks pats ismeflejahs un ta lai winsch no schahs maises ehd un no scha biffera dserr, jo fas nezeenigi ehd un dserr, tas ehd un dserr few pascham to sohdu. I Kor. II, 29.

- 9) Ro schee wahrdi gan mahza: tas ehd un dserr few pascham to sohdu?

Ja fas bes fwehtahm dohmahm un apnemfchanahm pee fwehta waffar-ehdeena nahf, dohmadaams, fa winsch jau zaur to redsamu ehfchana un dserfchana grehku peedoh-

fchanu dabbuhs, tas arween jo drohschaf paleef eefsch greh-
keem un Deewa sohdivas wehl wairaf us sewim wairo.

10) Woi gan peenahfahs iffwehdeenäs basinjä eet?

Kad nau leelas aiskawefchanas tad buhs basinjä eet,
jo Deews fakfa treschä baußli: tew buhs to fwehtu
deemu fwehtit.

11) Rapeh; tad buhs to fwehdeemu fwehtit?

Rapeh; fa mums darba deenäs pee sawahm gaitahm
maf wallas irr, sawas dohmas us to greest, fas preefsch
wissahm zittahm leetahm irr wehrä leefams, prohti us
Deewu un debbestigahm leetahm. Tas warr wiss lab-
baf basinjä notift, fur lihds ar zitteem Deewu peeluh-
dsam, fwehtas dseefinas dseedam un Deewa wahrduß
flaufam.

Dahwid's fakfa: Es mihleju to weetu, fur no
tewim teef mahzihts. Dahw. ds. 26, 8.

Labba irr, to Kungu flaweht un tawar: wahrdam
dseedah, tu wissu augstakais. Dahw. ds. 92, 2.

12) Wet kad neweffeli daschkahrt mahjäs gull, kam kohpscha-
nas wajjaga, woi tohs gan warri atstah un tomehr
basinjä eet?

Tad es gan mahjäs warru palift un labba; tohs
neweffelus kohpt, jo neweffelu kohpschana irr arridsart
tahda kalposchana, fas Deewam labbi patihf.

13) Ko tas Apustuls Jehkabs mahza no ihstenas Deewa
kalposchanas?

Winsch mahza tä: weena schkihsta un neapghnita
kalposchana preefsch Deewa ta Jehwa irr schi: tohs
bahrinus un atraitnes eefsch winnu behdahm peemefleht
un sew paschu neapghnitu turrehi no tahs pasfaules.

14) Woi arri mahjäs buhs Deewu luhgt?

Ta irr labba un kohiti wajjadfiga leeta, fa iffkatru
deenu ar Deewu fahfam un beidsam, Deewu peeluhg-
dani un tam pateifdani.

15) Woi arween tahs paschas rihta un wakkara-luhgschanas
buhß lassih, woi fazzih?

Labba; irr, kad mehß ne arween ar teem pascheem
wahrdeem Deewu luhdsam, bet arri ar zitteem, woi,
kad mehß tahduß ne sumam, kahdu fwehtu dseefinu
dseedam. Jo kad mehß arween tohs paschus luhgscha-
nas wahrduß fakkam, tad tas peh; gallä bes apdohma
noteef un paleef par plahpaschanu.

Jesüs fakfa: Kad juhs Deewu luhdsat, tad juns
ne buhs dand; plahpakt, kä tee pagani, jo tee schkeet,
fa tee sawä plahpaschanä tohp paklausiti. Matt. 6, 8.

16) Wet kad pawiffam nau wallas, pee luhgschanas aiskawe-
tees, fas tad jadarra?

Tad buhs ar ihseem wahrdeem Deewu luhgt, kä
patti firds to proht.

17) Ko tas tad palihds, fa Deewu peeluhdsam?

1) Kad mehß Deewu no firds peeluhdsam, tad
mehß mahzamees ar weenu jo wairaf wissu labbu mih-
leht un darriht, jo us fwehtu un taifnu Deewu doh-
majoh; mehß aplam to launu ne dohmasim un ne
darrihim.

2) Kad mehß rihtös Deewu luhdsam, fa winsch
gribbetu muhs us labbu speh;zinah; un no launa pasar-
gah; tad mehß zaur tahdu luhgschanu us wissu deemu
speh;ku dabbujam, fa warram to labbu darriht, fas
mums ja darra un tahs kahrdinaschanas us launu us-
warram.

18) Woi swehtahm luhgſchanahm arri tahds ſpehſ irr, tewi eekſch behdahm eepreezinahſ?

Irr gan, jo kad es eekſch ſawahm behdahm Deewu peeluhgdams apdohmaju, ka Deews tas wiſſuſpehzi-gais, tas wiſſugudrakais un wiſſuſchehligais irr, kaſ arween labbi darra ko darridams, tad ſchahs ſwehtas dohmas manni ſpehziina, ka es Deewa prahtam padohdohs un ſawu naſti ar pazeefchanu paneffu. Es tad eepreezajohs ar to zerribu tahs nahfoſchas dſihwoſchanas debbefis, fur raiſes un behdas wairs ne buhs.

19) Kurfch nu irr tas galla wahrds no wiſſahm pawehleſchanahm, fur wiſſas mahzibas irr ſanemtas?

Tas gals tahs pawehleſchanas irr mihleſtiba no ſchlihtas firds un labbas apſinnaschanas un beſwiltigas tizzibas. I Tim. I, 5.

Peelikkums.

Kad daſchkahrt gaddahs, ka Skohlmeiſſeram woi Pehrmin-deram buhs behrnu kriſtiht, kad tas kothi wahjſch irr, tad ſchē wehl tahdi wahrdi irr peelikti, ko pee kriſtiſchanas buhs laſſiht.

Mihlais Deews un Tehws! mehſ tew luhdſam par ſchō wahju behrnu, ka tu gribbetu to paſchu pee dſihwi-bas uſturreht un ar labbu weſſelibu apdahwinahſ, ka tas ſaweem wezakeem par preefu warr uſaugt. Bet mehſ ſchim behrnam ne ween laizigas dahwanas wehle-jam; mehſ arri luhdſam, ka tu to paſchu ar wiſſadahm garrigahm dahwanahm gribbetu ſwehtiht, un tapehz mehſ to zaur to ſwehtu kriſtibu eekſch tawa Dehla Jeſus Kriſtus draudſi gribbam uſnemt. Lai ſchis ſwehts darbs tew labbi patihk un palihds, ka tas ſchim behrnam par muhſchigu ſwehtibu iſdohdahs, amen.

Mehſ nu taggad ar ſwehtu apdohmu tahs ſwehtas mahzibas peeminnam, kaſ us preekſchu arri ſchim behr-nam taps ſtuddinatas, kad tas dſihwohs un uſaugſ.

Mehſ kriſtiti zilweki tizzam eekſch Deewu to Tehwu, to wiſſuwarditaju radditaju debbes un ſemmes.

Mehſ tizzam eekſch Jeſu Kriſtu Deewa Dehin, kaſ wirs ſemmes irr dſihwojis, mahziis, zeetis un nomirris, ka wiſch muhs pee atſihſchanas tahs pateefibas pee-weſtu un no grehkeem un grehku nelaimibas atpeſtitu, kaſ treſchā deenā atkal irr augſchamzhelees no teem mir-roneem un us debbekim aiſgahje, fur wiſch par ſaweem tizzigeem waida un weenreij atkal at-ees, teeſaht tohs dſihwus un mirruſchus.

Mehs tizzam eeksch to fwehtu Garra, kas muhs ap-
 gaisno un us wissu labbu wadda un spehzina. Meh
 tizzam grehtu peedohschanu, ka Deems grehtus peedohd
 wisseem, kas no grehtem atgreeschahs. Meh tizzam
 augscham zelscham to mirroun, ka meh zaur nahwi us
 zittu fauli tohvam pahrzelti, fur Deems ikkatram at-
 malfahs pehz wiima darbeem un ka mums tapehz taisui
 un fwehti buhs dsihwoht, ka mums weenreis warr labbi
 flahtees muhschigi muhscham.

Woi juhs nu gribbat, ka schis behrns us scho muhsu
 kristigu tizzibu taptu kristihts?

Jesus fazzija us saweem mahzesteem: eita zaur
 wissu pasauli un mahzait wissus laudis tohs kristidami
 eeksch ta wahrda Deewa ta Tehwa un ta Dehla un ta
 fwehta Garra.

Us scho pawehlescham es tew (to wahrdu peemin-
 noht) kristiju eeksch ta wahrda Deewa ta Tehwa, ta
 Dehla un ta fwehta Garra.

Mehs nu Lewim, af Deems! scho behrnu pawehle-
 jam, tewintas peederr dsihwojohht un mirstohht. Tu gan
 to pee dsihwibas usturrest, kad tu pehz tawas gudribas
 sinni, ka tas wiimam par labbu irr. Bet kad tu scho
 behrnu jau taggad gribbi tawas debbesis usnemt, tad lai
 wiima wezzaki tawam prahtam padohdahs, ka tee eeksch
 tizzibas fakka: tas Kungs to irr dewis, tas Kungs to irr
 nehmis, ta Kunga wahrds lai irr flawehts. Meh nu
 wehl luhdsam: Muhsu Tehws debbesis ic. —

